

Dopisi in društvene vesti.

NAZNANILO.

Iz urada tajnika društva sv. Vida št. 25 K.S.K.J. Cleveland, Ohio.

Tem potom še enkrat opozarjam člane in članice goriimenovnega društva, kateri mi do danes še niso prinesli ali poslali svojih certifikatov (Policy), da naj to storijo vsaj do prihodnje seje meseca novembra t. l. Ako slučajno ne more vsakdo certifikata sam prineesti, naj ga pošlje po kakem drugem članu.

Le oni člani morajo osebno prineesti certifikate k meni na dom, ali k seji, kateri želijo spremeniti svoje dediče.

Nadalje prosim člane, in jim priporočam, da se udeležijo prihodnje mesečne seje v polnem številu, ker imamo več raznih točk na dnevnem redu. Meseca decembra bode tudi volitev novega društvenega odbora za leto 1916; treba bode torej pri prihodnji seji določiti dan za to volitev.

Z bratskim pozdravom
Joseph Russ, tajnik,
6712 Bonna Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Steelton, Pa.

Spoštovani urednik:—

Prosim Vas, da bi uvrstili sledeči dopis v Vaš cenjeni list:

V nedeljo dne 10. oktobra t. l. smo imeli steeltonski Slovenci najžalostnejši dan, kakoršnega še ni naša naselbina nikdar izkusila.

Zelo smo bili namreč iznenadeni, ker so ta dan naš čast. domači župnik Rev. F. I. Ažbe jemali od nas slovo pri obeh sv. mašah in nam naznanili, da nas hočejo zapustiti prihodnji teden. Tega si ni nihče izmed nas niti mislil, da bi se kaj takega zgodilo!

Besede, katere so nam ta dan govorili Rev. F. J. Ažbe, so bile tako ganljive in so nam segale tako v srce, da ni bilo omenjeni dan očesa v cerkvi, da ne bi bilo solzno. Dosti je bilo vernikov v cerkvi, ki so se celo na glas jokali. Pa saj se ni temu čuditi! Rev. Ažbe so bili med nami zelo priljubljeni; delali so v resnici za uspeh in napredek naše naselbine tako neumorno, da je nemogoče vse opisati.

Bilo je na Veliki petek leta 1902, ko so prišli naš č. g. župnik F. J. Ažbe v našo naselbino. Takrat smo bili še Slovenci in Hrvatje skupaj v eni župniji. Imeli smo eno čisto majhno cerkvico, katero smo bili kupili od protestantov za \$1200.— Začetkom nas je bilo kakih 50 dobro podprajajočih župljanov, ali faranov. Ko so pa naš č. g. župnik F. J. Ažbe pričeli tukaj pastirovati, nas je vsak teden več in več pristopilo k župniji cerkve Prebelažene Device Marije. Župnija je rasla tako hitro, da so čast. g. župnik kupili 12 lotov zraven te majhne cerkvice in postavili samostan v istem letu ter šolo, ki je stala \$8000.— v kateri so učile Ven. sestre Notre Dame. Naša tedanja župnija je v 7 letih tako hitro narastla, da ni bilo več prostora za Slovence in Hrvate in potem smo se razdvojili ali ločili. Rev. Ažbe so pričeli potem z župnijo sv. Petra za svoje Slovence in v enem letu so postavili krasno zidano cerkev sv. Petra z zvonikom, kjer imamo 3 zvonove, tako tudi župnišče, samostan in šolo, v katero so pričeli takoj zahajati naši slovenski otroci. Rev. Ažbetu gre tudi zasluga za vstajenost več lepših društev v naši naselbini posebno društvo Presv. Sreča Jezusovega za moške, ženske in otroke, katerih društveni ki pristopajo mesečno k sv. obhajilu. Dalje Marijina družba, v katero spadajo vsa naša slovenska dekleta in društvo sv. Cecilije, katere tudi jako dobro napreduje. Tudi več drugih dobrih del so naš č. g. Rev. F. J. Ažbe storili za steeltonske Slovence, katerih nam ni mogoče tukaj opisati.

Častiti gospod Ažbe! Mi steeltonski Slovenci vsi priznamo Vašo dobro delo, trud in požrtvovalnost, katero ste imeli tukaj v Steeltonu za nas in naše otroke. In ker je nam nemogoče Vam poročati to veliko izkazano dobroto, Vam obljubimo, da se bomo vedno v naših molitvah hvaležno Vas spominjali. Konečno Vas

prosimo, da sprejmete vseeno našo najsrčnejšo zahvalo zato ter iskrene naše želje za nadaljni uspeh in napredek v Vašem duhovskem stanu!

Steelton, Pa., dne 11. okt. 1915.
Župljani slovenske cerkve sv. Petra.

Rock Springs, Wyo.

Cenjeno uredništvo!

Najprvo poročam, da gre z delom nekoliko boljše tukaj v našem mestu. A vseeno še ni svetovati rojakom, da bi prišli sem za zaslužkom, ker je tu še dosti brezposelnih.

Tukaj je umrl dne 9. oktobra rojak John Jelovec, rodom iz župnije Javorje pri Poljanah nad Škofjo Loko. Pokopan je bil 11. t. m. Pokojnik je bil član društva sv. Alojzija št. 18 K. S. K. J. in je umrl vsled ran, ki si jih je sam prizadel v duševni zmedenosti vsled preobilno zavžitega alkohola. Zadal si je še dne 6. t. m. eno rano v vrat dve v prsi in eno v trebuh, da je izgubil vsled tega obilno krvi. Dasiravno so ne srečnejša prepeljali v bolnišnico, kjer je bil operiran, je od tekom 3 dni za ranami podlegel. Tukaj zapuša dva sinova, v stari domovini pa žena in še nekaj otrok. N. v. m. p!

Poročevalec.

Iz urada društva Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J. Allegheny, Pa.

S tem prosim člane in članice gorinavednega društva, da mi blagovolijo poslati ali prineesti svoje društv. certifikate (testamente), kajti kmalu bo prišel čas, da jih bomo morali poslati na gl. urad Jednote, ki nam bo izdal nove namesto starih.

Dalje opozarjam vse člane in članice, kateri so zaostali s plačevanjem društv. asesmentov, da to poravnajo v kratkem času, da se v prihodnje redno udeležujejo mesečnih sej in plačajo točno svoje prispevke.

Tukaj vam podajam tretji trimesečni račun, doneske in stroške, da lahko vsak član pozna sedanje društveno finančno stanje. Kakor razvidno je naše društvo napredovalo v zadnjih mesecih za \$208.33 na kar so lahko ponosni in veseli vsi društveni uradniki in člani. Kot sedanji tajnik želim društvu zopet obilno napredka v prihodnjih 3 mesecih.

Tretji četrtletni račun.

(Doneski za mesec julij, avgust in september 1915.)

Mesečni doneski	\$ 342.00
Asesment članov	818.50
" članic	116.20
" za poškodnino	23.85
" za stroške	48.60
Pristop v Jednoto	1.00
Rezervni sklad Jednote ..	4.00
Za vrh. zdravnika	0.50
" spremembo dedičev ..	0.50
" Jednotne znake	0.75
" pristop v društvo	1.00
" društvene znake	0.55
Narastle obresti v banki ..	32.24

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

Skupni doneski

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Že večkrat smo prosili in opozarjali gg. dopisnike, osobito uradnike krajevnih društev, da naj pošiljajo svoje dopise na uredništvo PRAVOČASNO. In vendar dobivamo še vedno ob ponedeljkih, torkih in celo sredah rokopiše z nujno prošnjo, da naj se stvar priobliži v prvi številki, kar je naravnost nemogoče. List je vsak torek popoldne že dotiskan in ga oddamo ta dan že na pošto.

Vsak dopis, naznanilo ali društveno vest naj sobr. tajniki krajevnih društev odpošljejo tako, da pride NAJKASNEJE DO SOBOTE UREDNIŠTVU V ROKE. Ako mora kako važno naznanilo izostati, je to edinole krivda tajnika ali zastopnika krajevnega društva. Tajniki dobro vedo, kdaj se vršijo redne mesečne seje, vedo o sklepkih na teh sejah, torej imajo vedno dovolj prilike, da pošiljajo te stvari pravočasno na uredništvo ne pa šele tedaj, ko je list že dotiskan.

Književnost.

"Čas", edini slovenski magazin v Ameriki, posvečen poduku, izobrazbi in napredku sploh. Prejeli smo prvo številko rečenega mesečnika, kateri prinaša sledečo zanimivo vsebino: "Čas," Upliv meseca na kokoši. Prvi sovražnik vsacega človeka. Kako ločimo zdravo hrano od pokvarjene? Pravilno obrezovanje vinske trte. V bakrenem rudniku. Polij premož z vodo. Dno globokega morja. Iz astronomije. Iz geologije. Od kdaj pomenja podkev srečo? Smrt pred lovecem. Ob zlatem pesku. Slovenska liga. Kaj bo z našo nekdanjo domovino? Saj res, kaj je s Slovenskim Zavetiščem? Mala Kranjska. Naše razmere s staro domovino. Srebrna poroka. Naša sodba o Angležih. Mož in žena v zakonu. Zakaj zdehano? Nekaj novega o kačah. Pravilno ravnanje z utopljenecem. Kako se ubrani slepoti pri ljudeh.

Čtivo je zanimivo in raznovrstno — oblika lista okusna. Izhaja vsak mesec na 36 straneh in velja za vse samo \$1.00. Urednik je g. Frank Krže. Naslov uredništva in upravnitva: "Čas", 2711 So. Millard ave., Chicago, Ill.

Navedeni list prav toplo priporočamo vsem našim naročnikom in čitateljem.

POZOR ROJAKI V MINNESOTI!

V mojem službovanju pri okrajnem sodišču v Duluthu, Minn. sem že večkrat opazil naše sobrate, ali člane K. S. K. J. kakor tudi druge rojake, ki so prišli iz železnega okraja (Range) k tej sodnji po raznih malih opravkih in poslih. Te posle bi pa dotičniki lahko opravili tudi pismenim potom, ter bi si pri tem prihranili zamujeni čas in svoj težko prisluženi denar.

Zatorej svetujem vsem onim rojakom, kateri imajo, ali kateri bodo morda imeli kako malo opravilo pri tukajšnjem okrajnem sodišču, da mi preje pišejo ter priložijo 2 centno znamko za poštnino, nakar jim bom jaz stvar pojasnil ter skušal zadevo urediti pri sodišču brezplačno.

Naši rojaki so se tudi pričeli zelo zanimati za nakup zemljišč. Državna zemljišča so napredaj vsak mesec, in kdor se zanima za ista, naj piše meni po brošurico. V tej brošuri je vse natanko označeno glede nakupa gori navedenega državnega zemljišča. Jaz dopoljšem on brošurico na zahtevo dotičnikom drage volje.

Oni pa, ki bi radi kupili morda kak kos zemlje, a ne vedo imena lastnika, naj mi izvolijo opisati lego zemljišča, to je številko Townshipa, Range in Section, nakar jim dopoljšem zaželeni naslov in ime lastnika zemljišča.

Pozdrav vsem sobratom in sestram K. S. K. J. po Zedinjenih državah.

Vdani Vam sobrat

John Movern,
483 Mesaba Ave.
Duluth, Minn.

Status quo.

Glavni namen zdravnika pri zdravljenju vsake bolezni je, da skuša spraviti njegovo telo v takozvano "status quo" stališče ali da ga pripravi zopet k običajnem zdravju. V tem slučaju se

mora najprvo odstraniti vse slabe snovi iz telesa, katere povzročajo s kisanjem ter gnilobo zastrupljenje krvi. Zato morate poskusiti Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To vino vam ne bo samo izčistilo telesa, temuč bode tudi uredilo in okrepilo vaše prebavne organe. To vino bode odpravilo zabasanost in vam ojačilo telesno moč in počutek. To izčiščenje telesa in zaeno podkrepitev istega vam bo prinesel zdravje in udobnost. Dobiva se v lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Otrpnjenje mišičevja vsled prenapornosti ali mraza lahko kmalu preženete z uporabo Trinerjevega Linimenta. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. (Adv.)

ZADNJI ČAS

Je sedaj, da se odločite za na farmo v tem letu, ker se nam polagoma bliža zima. Baš sedaj je čas in prilika, da vidite kaj in koliko so prideli letos naši farmerji v Wisconsinu, (Marquette County). V tem kraju imamo še lepe kose zemlje na prodaj po ugodnih kupnih pogojih. Katerega veselijo poljedelstvo, naj mi piše, ali se pa osebno zglaš pri podpisaneu.

ROJAKE V CHICAGU IN OKOLICI

opozarjam na dve lote nasproti slovenske cerkve, katere so sedaj naprodaj pod kupno ceno vsled odhoda lastnika na farmo. Ulica pri teh lotih in (sidewalk) tlak sta gotova in plačana. Zadnja cena za te dve lote je \$1200. Proda se tudi ena posamezna za polovico. Kupec lahko takoj zgradi hiše na teh lotih in ima čas za plačati te lote 3 leta.

Poleg tega imam tudi v središču slovenske naselbine v Chicagu (okoli cerkve) več raznočinskih hiš na prodaj. Kdor namerava torej kupiti kako hišo v tej okolici, naj se obrne na mene. Hišo bo dobil lahko po nizki ceni in pod ugodnimi kupnimi pogoji.

MARTIN LAURICH,

1900 W. 22 Place — Chicago, Ill.
Telefon številka: Canal 5777.
(Adv. 10. 20 — 11. 3.)

JOSIP ZALAR
JAVNI NOTAR

1004 N. Chicago Ave., Joliet, Ill.
izdeluje vsakovrstne pravovelnostne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.
Chicago tel. 1048 N. W. 770.

Mož, ki ve, kdaj naj jenja govoriti, zna tudi dobro, kdaj naj sploh ne pričinja.

Kadar govoriš z ženskami, ne pazi samo, kaj boš govoril! Glej tudi kako jim boš govoril!

Nekatera dekleta ne dobivajo polovice toliko pisem, kolikor jih morda pričakujejo.

Bodi vedno uljuden z otroci, da bodo otroci tvoji uljudnost ohranili še kasneje.

Rojaki ne zamudite!

Potekli so nam mili gorki dnevi in zdaj se nam bliža zimska sezona, ki nas opominja na zimske obleke, da se ne prehladimo, KAJTI ZDRAVJE JE VEČ VREDNO, KAKOR PA OBLEKE, ki jih pri meni dobite sedaj po primernih cenah, bolj kakor kdaj popreje in sicer:

VOLNATE SPODNJE OBLEKE po jako nizkih cenah. Blago garantirano; dalje:

TEŽKE OBLEKE (GVANTE), ki jih imamo sedaj na razpolago samo po \$15.00.

POVRHNE SUKNJE (Overcoats) \$12.00, \$15.00 in \$18.00.

TEŽKE VOLNENE HLAČE, takozvane McMILLAN PANTS, cene samo po \$3.00 in druge vsakovrstne hlače od \$1.00 do \$5.00.

Dalje imamo v zalogi najlepše mode in najboljšega kroja MACKINAWs, po različnih cenah; ravnotako tudi DEŽEVNE SUKNJE (SLIP ON COATS) po nizkih cenah. Ravnotako smo dobili tudi veliko zalogo in izbero vsakovrstnih KAP za zimo, barve, kakoršnekoli si želite.

Ne pozabite na našo bogato zalogo lepih in močnih ČEV-LJEV, bodisi za delo ali za prazniško nošo. Ti čevlji prekosijo vse druge, samo da so naše cene nižje. V zalogi imamo tudi ŠKOENJE, ki jih nosijo po pivovarnah ali pa na kmetijah. Ako jih kateri izmed rojakov že li, naj piše ponje.

Za ta mesec imamo na razpolago veliko zalogo ŠOLAR-SKIH NORFOLK oblek, z 2 pari hlače čista volna za zimo samo po \$5.00.

Vse to zgoraj navedeno blago si pridite sami ogledat in se prepričajte, da si lahko nabavite isto po veliko nižjih cenah pri svojem domačinu, ali rojaku, kakor pa pri tujcih, kateri Vas samo toliko časa poznajo, dokler jim denar nosite. Mislim pa, da Vas vendar veže tudi narodna dolžnost, da dajete pri tem svojemu rojaku prednost, in se obrnete k tujcu šele potem, ako Vas rojak dobro ne postreže. Že znan pregovor pravi, da ako hočemo, da bodo naše slovenske naselbine ali kolonije napredovale in obstale, MORAMO EDEN DRUGEGA PODPIRATI!

Denar pošiljam sedaj v stari kraj

K 100.00 za \$15.50

Geo. Stonich Clothing Store

815 N. Ghicago St., Joliet, Ill.

Naproti slovenske cerkve.

VRNIMO SE!

V LEKARNAH

CENA \$1.00

Prav radi se spominjamo onih dni, ko smo bili krepki in polni zdravja in življenja, in ko si bil v zvesti, da je ta svet nebeški raj, poln grehe in veselja za nas. Kaj nas je zadelo, da nismo več onega mnenja; da smo premenili svoje navade in se odtujili od srednje poti, ki se imenuje zmernost v vsaki stvari! Vrnimo se k starim navadam, k navadni hrani, k bolj resnemu delu, k svežemu zraku, a zlasti pa moramo pazno skrbeti za svoje prebavne organe, da preprečimo zabasanost in nje posledice, ter slabost in nervoznost. Kakor hitro opazimo nered, ne pozabimo na

Trinerjevo Ameriško
Zdravilno Grenko Vino

To zdravilo je jako važnega pomena, ker pospešuje delovanje prebavnih organov in tako nam povrne prejšnje navadno zdravje za dobo dokler zopet ne pademo v razvade.

To zdravilo tudi —

PREKINE BOLEČINE IZ DROBJA,
ODSTRANI ZABASANOST,
DOPRINESE OKUS DO HRANE,
POMAGA PREBAVLJATI,
OKREPIČA PREBAVNO MOČ,
OHRANI ORGANE DELAVNE,
ODSTRANI NERVOZNOST.

Urejuje, okrepčuje, daje novo moč, prepreči in odstrani zabasanost, potolaži glavobol, daje pomoč dekletom in ženam v slučaju neprimernosti, ter vseh drugih enakih bolezni.

Ako hočete preprečiti bolečine, imejte vedno priročno TRINERJEVO LINIMENT in ribljite telo z njim kadar čutite najmanjšo bolečost, bodisi revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Jos. Triner

izdelovatelj

1333-39 S. ASHLAND AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

Carigrad v času vojne.

"Neue Zuercher Zeitung" je priobčila dopis, datiran je iz meseca julija, o razmerah v Carigradu. Dopis pravi: V evropskih delih mesta Carigrada, v Peri in v Galati, sploh ni čuti vojne. Življenje na velikih ulicah v Peri je ravno tako, kakor je bilo v mirnih časih. Vse trgovine so odprte. Na velikem mostu čez Zlati rog je pa življenje dosti manj živahno, kakor je bilo poprej. Na dolenjem koncu tega zaliva so na varnem jadrnici in parniki, a tudi nekaj vojnih ladij je tam. Pravi trgovski pristan na levi strani je pa tak, kakor da je tam vse izumrlo. V ozkih ulicah Stambula je vedno velika gneča. Poleg domačinov tam kar mrgoli vojakov in rekrutov. Poslednji, sami krepki ljudje iz Anatolije, ki niso bili še nikdar v velikem mestu, hodijo po ulicah držeč se vedno za roke in samo strme, kaj vse vidijo. Čez nekaj tednov bodo že vrlo izvežbani vojaki. Prostori pred kolo dvori so zdaj zopet taki, kakoršni so bil pred balkansko vojno: prava vojaška taborišča. Podnevi in ponoči odhajajo vlaki z vojaštvom na Galipoli. V mestu je mir in red. Vsak redar je na svojem mestu, kdor gre le na izprehod, mora imeti izkaznico. Tuje jezične ulične tablice so bile odstranjene in na njih mesto nabite samoturške. Tudi zasebne trgovine ne smejo imeti napisov z latinskimi črkami, pač pa se avstrijskim in nemškim državljanom v tem oziru dovoljuje izjeme. Začetkom vojne je lahko odpotoval vsak iznozemec, kdor je hotel; državljani sovražnih dežel, ki so ostali v Carigradu, niso bili internirani, izvezmi nekaj notoričnih agitatorjev. Francoski in angleški trgovci trgujejo mirno, kakor da Turčija nima vojne ne s Francijo, ne z Anglesko. Angleški tovarnar hodi mirno tudi v vojno ministvo in se tam na hodnikih mirno v angleškem jeziku pogovarja z znanci o vojni francoske in angleške šole pa je vlada zaprla in konfiscirala imetje francoskih jezuitov.

Elphinstone v Dardanelah.

Delitev poljskega kraljstva je zapletla Turčijo tudi že pred veliko leti nazaj v vojsko z Rusijo. Na kopnem se Turki niso nikdar tako sramotno borili kot ravno v tej vojski. Rusom je bilo mogoče poginati z malo pešico v beg cele armade Turkov; a niti eni, niti drugi niso pokazali posebne spretosti. Friderik II., pruski kralj, je sodil oboje tako: "Ruski generali niso razumeli niti bojne taktike, niti poiskali si ugodnega kraja. Še manj so to znali sultanovi vojskovodji. Ako hočemo to vojsko prav soditi, si moramo predstavljati jednooko, ki so planili po slepih in jih nabili ter si priborili tako popolno zmago." Rusi so zanetli upor proti Turkom tudi na Grškem. Grkom so ponudili prostost; ti so se res navdušeno vzdignili za njo. A le prehitro so čutili zlo ruske politike, ki je obetala enemu narodu osvobodjenje od drugega, da bi jih zaslužila oba. "Obljubili ste nam prostost, varujete nam vsaj življenje!" so vpili prevarjeni Grki — a tudi tega jim Rusi niso mogli rešiti. Turki so poslali Albance nad Ruse in uporne Grke, in Albanci so poklali in požgali vse, kar jim je bilo prišlo pod roko. — Več sreče so imeli Rusi na morju. Aleksej Orlov, ruski admiral — pa le na videz — je imel pod seboj tri zmogljive hrabre Angleže: Elphinstona, Greigha in Dugdala. Admiral sam se je rad pokazal v svoji veljavi, kjer ni bilo zanj nevarnosti, boja pa se je ogibal. Med bitko pri Tschesmi se je vsled strahu skril. Podobnega junaka je imelo turško brodovje za vrhovnega poveljnika; paša Kapudana. Podpoveljnik Hasan, eden izmed najmočnejših, najboljših turških strategov vseh časov, ni mogel pregovoriti Kapudana, naj napade sovražnika posamič, predno se združi. Strahopetni duh poveljnikov se je polastil tudi nižjega moštva. V odločilnem trenutku so odpovedale ladje Hasanu pokornost ter iskale zavetja pred Angleži. Admirala Kapudana pa je prevzela taka groza, da je po-

pustil vse, zbežal na varno, na suho zemljo in Hasanu prepovedal, z drznim napadom predreti sovražno vrsto in se tako rešiti. Taki je bila strahopetnost Kapudanova vzrok strašnega poraza turškega brodovja pri Tschesmi 7. julija l. 1770; hujšega od bitke pri Lepantu Turki niso doživeli. Hrabri Hasan-Bey se je rešil na gorečem tramu. — Anglež Elphinstone je hotel zmago izkoristiti. Ruski cesarici Katarin II. je obljubil, da bo prišel s svojim brodovjem v Dardanele. Zato je šilil Alekseja Orlova, naj bi šli takoj z vsem brodovjem pred Carigrad, kjer bi Turkom narekovali mir. Na resni turški odpor ni bilo misliti. A Orlova zavist, nespretnost, omejenost je Turke rešila; povelja, udreti v Dardanele ni hotel dati. Elphinstone pa je hotel ostati moč beseda. Vzame nekaj ladij in jo zavezi v Helespont. Na najnevarnejšem mestu, obdan od množičnih utrjenih postojank, se zasidra. Na krovu si da pripraviti čaj. Bobni, troblje so morale ves čas zabavo delati. Na evropski strani pa so med tem Turki polni strahu pripravljali svoje velikanse topove za strel. Nič manj nego celih štirideset minut so za to potrebovali. Elphinstone se je med tem okrepčal s čajem in zopet odplul na varno Umevno, da ni mogel več služiti pod Orlovom in da je odložil ves nevoljen, poln zaničevanja do takega admirala svojo čast. Katarina je nemilostno, hladno odslavila Elphinstona, ko ji je ta poročal o nedostatkah ruske mornarice; Orlov pa je prejel izredno odlikovanje. Med drugim drugim je bila kovana njemu v čast medalja z nadpisom: "Grof Aleksej Gregorovič Orlov, premagovalec in pokonečevalec turškega brodovja."

Mohamedansko vseučilišče v Kajiri.

Zdaj, ko je turško vprašanje zopet vzbudilo po vsej Evropi zanimanje za Turke, je za marsikoga zanimivo izvedeti kaj o turških študijah. Središče islamskega znanstvenega gibanja je mošeja Gama-el-Azhar v Kajiri. Ta mošeja je namreč ne le ena najstarejših mohamedanskih molivnic, zidana konec desetega stoletja hkrati z ustanovitvijo Kajire, ampak tudi vseučilišče za vse islamske dežele, ne samo za Egipt. Iz prostornega dvorišča, ki ga obdaja več galerij stebrov, drže na vzhodni strani vrata v velikanško lopo, ki je 380 stebrov deli v devet ladij. Ta lopa je hkrati šola in svetilišče. V vzhodno steno, v smeri proti Mekki, so vdolbene štiri takozvane "kible" ali "mihrabi" — dupline, h katerim se verni mohamedanci kakor k oltarju obračajo, kadar opravljajo svoje molitve. Štiri "kible" so v tej mošeji zato, ker prihajajo vanjo pristaši štirih sekt, v katere se deli sunitje: malikitje, šafilitje, hanafitje in posebno fanatični hanbalitje. Te stranke so si med seboj zelo sovražne in nobena noče, da bi se njena molitev pri isti "kibli" dvignila k Allahu kot molitev druge. — Ta molivnica je torej tudi glavna islamska šola. Profesorjev je okoli tristo: pravi se jim "ulema." Svoje mesto imajo na blazinah pri stebrih, ne na katedrih; le nekaj malo učenjakov prve vrste ima neke vrste prižnice. Ni dolgo tega, kar se zahteva od profesorjev, da napravijo izpite. Prej so prišli bolj nadarjeni do te časti kar tako, da so nekaj časa pomagali slabejšim pri učenju, potem pa svojevoljno zavzeli prostor pri kakem stebrih ter otvorili svoja predavanja. — Dijakov je okoli 10 tisoč, starih od deset do dvajset let. Ta šola je namreč vseučilišče v turškem pomenu besede: v njej se uči vse od arabskega abe do najvišje razlage korana. Koran je pravemu mohamedanu začetek, središče in konec vse učenosti. Koran je bogoslovje, koran islamsko pravo, sveto pismo in zakonik. V ljudski šoli, kakor bi po naše rekli, se uči mohamedanček koran brati, kot "gimnazijec" si ga vtepa v glavo, na visoki šoli pa poslušajo, kako cepilo "ulema" dlako pri vsaki koranski besedi. Štiri zgoraj imenovane sekte razlagajo namreč koran vsaka po svoje: kar dokazuje pri enem stebrih malikitski ulema, to strastno zavrača pri drugem hanbalitski uče-

njak. Njegovi učenci, ki čepé z njim vred okoli stebra na tleh, ga verno poslušajo ali pišejo njegovo razlago s trstovim peresom v zvezke, ki jih imajo na dlani re-ve roke ali pa kar na tleh, ali pa si vtepaajo v glavo, kar so ravnokar slišali, zibeje se z životom neprestano naprej in nazaj ko nihal pri uri. Kedar je šola končana, poljubijo ulemi roko in odidejo na dvorišče iz studenca pit in umivat se, potem pa v svoja stanovanja. Mnogo jih stanuje v Gami, le posebnim bogati v bližnjih ulicah. Stanovanja v Gami so silno preprosta: hodniki so z nekakimi plankami razdeljeni v več oddelkov, ki se oddajajo mladim možikom po pokrajinah tako, da biva-je rojaki v istem oddelku. Pro- stora potrebuje in dobi vsak le toliko, kolikor ga zavzame stenska omarica, v kateri hrani mladi sin arabske Muze zvezke, obleko in kruh pa blazino, na kateri se uči in spi. — V novejšem času mnogim Turkom ne zadostuje več skromna islamska izobrazba; zato so bogatejši začeli pošiljati svoje sinove v evropske šole.

Odlični abstinentje.

V knjižici, ki jo je izdal Bern. Dür z ravno tem naslovom, se bere prigodbica o švedskem kralju Karolu XII. Karol je bil v mladosti poseben prijatelj vina. Nekoč je vinjen rabil močno žaljive besede zoper svojo mater. Drugi dan ga prijatelj opozori, kako je moralo prejšnji dan njegovo dobro staro mater tako obnašanje boleti. Karol mirno poslušal, spozna krivico in reče odločno: "Prinesite mi steklenico, najboljšega in kupico." Ko se to zgodi, vzame kupico, gre k materi in ji reče: "Včeraj sem Vas razžalil." Nato naliže polno kupico vina, ga izpije in pravi: "To je zadnje vino, ki sem ga pil; odslej ga celo svoje življenje ne pijem več!" To je bilo leta 1700. Karol je ostal mož beseda. Ostal je abstinent do svoje smrti (1718.). — Drugi dan abstinent je bil kardinal Manning. Nekoč je prigovarjal delavcu, naj pusti pijačo, da ne pride v revščino in bolezen. "Mylord," mu pa ta odgovori: "Vi tudi pijete, le da ne tako pogosto." Ta odgovor mu seže do srca. "Da," pravi, "toda od danes niti kapljice več." In res je sprejel nase to žrtev, da pomore ljudstvu v bedi. Ni se odrekel pijači zastoj. Ob svoji smrti je videl v Londonu 28,000 abstinentov. — Daniel O'Connell je svojo sodbno o abstinenci izrazil v teh dveh stavkih: "Rajši sem ob vse pridobitve prihodnosti kakor ob abstinenco." "Za vero je abstinence največji dar, ki ga prejme kdo od Boga: ni je čednosti, do katere bi ne vodila, ne hudobnosti, od katere bi ne branila." — Ko so vprašali genialnega iznajditelja Edisona, zakaj ne pije vina, je odgovoril: "Možgane imam za vse kaj drugega, nego da bi si jih zastrupljal." — Drugi slaven Amerikane Benjamin Franklin, ki ga poznamo vsi kot izumitelja strelovo-da, je bil abstinent že kot mlad tvorilski delavec. Tovariši so se nekoč zaradi tega iz njega norčevali. On pa stegne roko, vzdigne težak kos železa in oravi: "No, pogledimo, kdo je močnejši: abstinent ali pivec močnih pijač!" Poskusili so se vsi, a nobeden mu ni bil kos. — Ko je bil Abraham Lincoln izvoljen za predsednika Združenih držav, so mu prihajali od vseh strani čestitke. Kot je naveda, jih je skušal pogostiti. Vzame tedaj vrč, napolni kozarce s pijačo, čisto kot voda, vzdigne kupico in napije: "Gospodje! Pijmo na srečno delovanje parlamenta najbolj zdravo pijačo, kar nam jih je dal Bog! Svoj živ dan nisem poskusil opojne pijače, ne je dajal piti komu svoje družine; tej navadi ostanem zvest tudi zana-prej."

Ako slediš množici, boš težko dospel v ospredje.

Vrednost psa se čeni najbolj po osebi, katera ga kupuje.

Stvari, katere nimaš in niso tvoja lastnina, nimajo zate prave vrednosti.

Boljše je izkazovati prijaznost psu, kakor pa nevhvaležnemu človeku.

United Undertaking Co.

POGREBNIKI

Podjetje, s katerim so v zvezi tudi Slovenci.

Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo.

Se priporoča Slovincem za blagohotno naklonjenost. 8.17.16

Dr. Martin J. Ivec

Slovenski zdravnik

Physician-Surgeon

Vrhovni zdravnik K. S. K. J.

900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.

Urad zraven slov. cerkve.

Telefon N. W. 1012, ali Chicago
telefona: Urad 1354 J.
Dom 2192 I.

Marija Sluga

2225 So. Wood St.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:

Lawndale 8390.

izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena

BABICA

se sljudno priporoča slovincem in hrvaškim ženam.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani imam na prodaj v okolici Willard in Greenwood, Wisconsin, dosti zelo rodovitne zemlje; torej če katerega veseli isto kupiti, ali iti na farmo naj mi piše, ali naj se pa osebno obrne na spodaj podpisanega:

Gregor Seličar

R. 5. box 26

Greenwood, Wis.

Ad. 5. 5. — 11. 5.

Vsem Slovincem in Hrvatom priporočam moje gostilno

"Hotel Flajnik",

3329 Penn Avenue,

v kateri točim vedno sveže

PIVO, ŽGANJE, VINO IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

GEO. FLAJNIK, LASTNIK,

3329 Penna Ave. . Pittsburg, Pa.

"Čas",

edini slovenski mesečnik, kateri izhaja na 36 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo en dolar. Posamezne številke 25c. Kdor želi kaj koristnega, zabavnega, poučnega, česar se ne najde v nobenem drugem listu niti knjigi, naj se naroči nemudoma.

Naslov: "Čas", 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.

MAL POŠLJIMO DAR SVOJIM DRAGIM NA ALTAR.

Pošiljam denar v staro domovino. V stari domovini izplača denar c. kr. pošta. Vse naše poslovanje je jamčeno.

5 kron pošljemo za . . . \$0.80
50 kron pošljemo za . . . \$7.90

100
KRON
ZA
\$15.75

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK,
Joliet, Illinois.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovincem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulahtno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Zdr. drž. Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kursu. Oddajamo v najem varnostne škrinice po \$3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in tistih, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Posloplje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke. Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital \$150,000. Rezervni sklad \$300,000.

"NASLOV"

V slučaju da bi katerikoli čitatelj po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne opreme) kakor: peči, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojasnila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem že nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno postrežem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverta, vstopnice za razne vsebine ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno

2146-2150 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILLINOIS

Ta vam bode izvršila vse tiskovine v najboljši zadovoljnosti glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osobje unijsko. Imamo tudi Slovence zaposlene. — Osebito vam priporočamo zelo priprave prikladne "Vplazilne knjižice" za člane, ali članice, katere rabijo tudi pri blagajni pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imajo posebno razdelbo vpisanih in potrjena za 10 ali 20 let. Razdelba članstev je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem žepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vso, koječa vam dopolnimo takoj brezplačno.

Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

Martin Nemanich

slovenska gostilna in restavracija

Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!

Zaloga in prodaja pristnega

domačega vina.

Telefon: Canal 80

1900 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

JOSIP PERKO

SLOVENSKA GOSTILNA

2236 S. Wood Str.

Chicago, Illinois

Telefon: Canal 298

Se priporoča rojakom Slovincem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD

prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO
60c. galona.CATAWBA BELO VINO
80c. galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjših naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—

Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Ishaja vsako sredo.

Grand Carniolian Slovenian Catholic Union
Jednote v Združenih državah ameriških

Uredništvo in upravnništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
za štano, na leto.....\$0.60
za nedelje.....\$1.00
za inozemstvo.....\$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNOLIANS SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....\$0.60
For Nonmembers.....\$1.00
For Foreign Countries.....\$1.50

Uspehi temperenčnikov

Kakor strela iz jasnega neba je naše Chikane začel tekočega meseca izmenjati županova odredba, da morajo biti od 10. oktobra t. l. dalje vse gostilne v mestu ob nedeljah zaprte. In to se je predzadnji in tudi minulo nedeljo v resnici izvršilo.

Kakor se čuje, večina prebivalstva mesta Chicago ne odobrava tozadevnega županovega nastopa in sicer iz več vzrokov. Že celih 47 let je bila prejšnja postava v veljavi in nihče ni med tem časom brigal za statut države Illinois, da morajo biti gostilne ob nedeljah v celi (7) državi zaprte. V državi Illinois imamo 102 okraja. Čemu ni ta odredba vlade izdana na vse te okraje, ne pa samo za nekatere?

Nismo sicer zagovorniki temperenčnikov in tudi ne preveliki prijatelji "mokrih"; a res, — v tem se ne postopa v naši državi pravilno. — Naravno, da so pri tem najbolj prizadeti razni gostilničarji, ki morajo plačevati visoke davke mestu in državi.

Naši gostilničarji bodo torej zelo oškodovani, med tem ko bodo bogate pivovarne in veletrgovine z opojno pijačo spravljale vedno svoj običajni dobiček v žep, kajti svoje blago bodo prodajale strankam naravnost na dom en dan, ali dva dni prej pred nedeljo, kakor se to godi že dlje časa. Ta način prodaje se bo sedaj zelo povečal in razširil. Pivovarne bodo delale torej svoj "business" na debelo in na drobno in bodo plačevale le en "license", med tem ko bodo gledali gostilničarji skozi prste.

In kaj bodo posledice zadnje odredbe našega župana Thompsona? Gostilničarski davek se bo moral znižati, mesto bo pri tem na krajšem za približno \$4.000.000 letno. Treba bo od nekod denarja. Od kod? Zvišajmo davke na hiše, zemljišča itd. se bo glasilo in vsled tega bodo morali ljudje plačevati večjo stanarino itd. Mesto Chicago je bilo dosedaj centrala raznih konvencij, kar mu je donosalo na leto tudi milijone. Z naprej se bodo pa tudi te konvencije skrčile, ker potujoče ljudstvo ne pije, četudi po hotelih ob nedeljah rado mleka ali vode. V Chicagu je vsled te nove postavne nad 35.000 natakarev, strežnikov in godev za en dan v tednu na slabšem, kar tvori skupaj okoli \$100.000 izgube na zaslužku. Tega denarja ne bo župan Thompson povrnil.

Omenili smo že, da to ni prav, ker se to postavno obrača samo na eno stran. Ako je v resnici naša zakonodaja določila splošno praznovanje nedelj, naj bi bile gostilne v celi državi ob nedeljah zaprte in ne samo v gotovih okrajih in mestih. Le pogledimo, kako se ta postava izpolnjuje v drugih zares "suhih" državah:

V Arizoni je najbolj strogo, kar se tega tiče. V tej državi je sploh prepovedano pošiljati kako opojno pijačo bodisi po železnici, po ekspresu, ali drugače. Vsaka železnica, družba ali oseba, ki se peča z razpošiljanjem, ali z razpečevanjem opojne pijače v Arizoni, bodisi delavni dan ali nedelja, se strogo kaznuje. Žal, da je prišlo v tej državi že tako daleč, da se ni smelo celo prodajati in uvažati

vina za sv. maše. Najvišje sodišče Arizone je tozadevno pritožbo katoliškega škofa v tej državi tudi zavrglo.

V državi Idaho te kaznujejo že radi tega, ako najdemo pri tebi bodisi doma ali na cesti kako količino opojne pijače. V državi Washington je dovoljeno da si naroči lahko vsaka odrasla oseba za dobo 20 dni 2 kvarta viske in 12 kvartov sladnega piva; v Oregonu pa za 30 dni. Zato se pa mora imeti posebno dovoljenje od okrajnega klerka, katero velja 25 centov. Izdajo teh dovoljenj se vpisuje dnevno v neko javno knjigo. V označenih dveh državah hodijo po hišah razni finančarji ali posebni uradniki, ki preiskujejo stranko, če imajo morda doma v zalogi več pijače, kakor predpisano. V tem slučaju jim zaplenijo vso pijačo poleg tega mora pa še stranka plačati nekaj globe, ali sedeti v zaporu, ali pa oboje.

Dosedaj imamo vsega skupaj 15 "suhih" držav širom naše Unije in sicer: Ariz., Ark., Del. (deloma), Ga., Idaho, Kans., So. Carol. (deloma), Me. (deloma), Miss., N. Carol., N. Dak., Okla., Ten., Wash. in W. Va. S 1. januarjem 1916 bodo postale tudi suhe države: Colo. in Oregon; meseca novembra 1916 pa še država Va. Kakor kažejo razmere se bodo uvedlo splošno prohibicijo že tekom 2 let tudi v naslednjih 7 državah: Md., N. Mex., Minn., Neb., Wyo., Mont. in Utah; s tem bodo nadpolovična večina vseh držav "suhih" kar bode tvorilo tudi nadpolovično večino v državnem senatu glede glasovanja za splošno prohibicijo.

Morda bode prišla ta točka že tekom nekaj let na splošno ljudsko glasovanje, da naj se premeni našo ustavo v toliko, da bi bilo v vseh Zedipjenih državah prepovedano izdelovanje opojnih pijač. V tem bode pa vspešno govorilo, sklepalo in odločilo tudi vse ameriško ljudstvo.

Strah pred zimo v Italiji.

Basiravno se skuša s strogo italijansko cenzuro preprečiti in omejiti vse vzmerniljive vojne vesti o velikih izgubah in hudem trpljenju vojakov na fronti, — se je lotila zadnji čas italijanskega ljudstva splošna nejevolja vsled sedanje vojne. Koliko težav in naporov morajo prestati tudi italijanski vojaki v raznih goratih krajih, pripovedujejo domov se vrnivši ranjenci in onemogli bojevniki laškega kralja.

Največ pritožb prihaja o strašnih posledicah mraza in zime, ki je že zajela one gorate kraje, kjer se vrši sedaj vojna. Dobro vemo, da so Italijani privajeni miliga obnebnja in gorkote že po naravi ali južni legi svoje rodne zemlje. Huda zima v srednji in južni Italiji je sploh nekaj nenaravnega in nemogočega, zaradi tega navdaja sedaj strah, italijansko vojaštvo, kako bo prestalo hudo zimo in mraz v goratih krajih, ki vežejo severno Italijo z obmejnimi ozemljem sovražnika. Sneg bode v ten krajih italijansko armado zadrževal pri napadih, da se ne bode z mogla uspešno braniti.

Gotovo je hudo za vročerknega italijanskega domaćina, če zapusti svoje tople kraje in se poda lahko oblečen v kraje z mrzlim obnebnjem. Že vednevno deževje, ali malo hladno vreme upliva na Italijana tako, da postane čemerren in nejevoljen. Nima veselja ne za misliti in ne za delati. Znanje je, da se Italijani osobito na jugu, v zimskem času ogibajo dela ter raje lenarijo doma. Ta narod je v obče za težka poljedelska dela tudi poleti boječ in nezmožen. Komaj zaveže majhna hladna sapica, se Italijan že obleče v svoj suknjič, kajti večjih in toplih zimskih sukenj ne nosi italijansko ljudstvo, — istotako tudi nimajo ondi drugih gorkih volnenih oblačil. Kadar Italijana zbeže, je njegov najljubši prijatelj lepo pisana ovratnica (pahovka) s katero si ovije svoj vrat in obraz. Ker ima Italijan zelo občutno kožo, mu ista vsled mraza rada razpoka in se mu naredijo ozeblene (bule) na rokah in nogah.

Tudi v visokih mrzlih hribih nimajo stanovalci prikladne in gorke zimske obleke, razen volnenih nogavic, katere ženske pletu

z rokami. Na jugu, osobito v Siciliji, nastane redkokrat taka zima, da bi padla zračna temperatura na ničlo. Bolj je pa hladnemu vremenu privajen Benečan, Pijemontezar in Lombard. Lahko je torej ujeti, da bodo italijanski vojaki, ki so doma iz južnih krajev morali prestati dosti naporov tekom letošnje zimske vojne kampanije v zneznatem gorovju.

Čuli smo, koliko mraza so prestali lansko zimo avstrijski vojaki na Karpatih, dasiravno so bili primeroma dobro oblečeni in jim je domoljubno žensko pošiljalo različne vrste pletene ročne izdelke.

Gotovo je, da nima italijanska vojna uprava dovolj gorke zimske oprave za svoje vojaštvo in bomo morala isto naročiti v inozemstvu, ali v kaki drugi državi, ker so v Italiji predilnice le bolj redke. Dobava vojnih potrebščin je pa v sedanjem času zelo težavna osobito v Evropi, ker so skoraj že vse države zapletene v vojno.

Še nekaj drugega bode delalo letošnjo zimo Italijanom hudo preglavico; to je: pomanjkanje denarja in živeža. Še v mirnem času je bila Italija med vsemi ostalimi državami najbolj v dolgovih zapokana; naravno je, da se bode njen državni dolg vsled sedanje vojne še bolj povečal. Kje si pa naj išče novega vojnega posojila v takem položaju? Domaša ljudstvo ji ne bo zamoglo dati ničesar, ker je že — itak ubožno, druge države pa rabijo denar tudi same zase.

Ako upoštevamo vse gorinavedene točke, se nas loti nehoti misel, da Italija ne bo nikakor zamogla zdržati vojne čez zimo. Skušala bo morda, da se na kak način otrese vojne, ali bo pa od Avstrije strahovito poražena.

Naši avstrijski, osobito domači vojaki so se tekom 14 mesečnega bojevanja na severu ni na jugu že docela privadili hudih naporov in težav vojne; prav radi tega se zopet tako brabro borijo za naše slovensko ozemlje okoli Gorice. Skoraj ni dv ma, da ne bode izdajalski Italijan prejel tudi sedaj takega plačila kakoršnega je dobil od Avstrijcev za časa Raadeckij in Tegetthofa.

Zadolžena Anglija.

Res, hude in grozne so posledice vojne! — Ne samo, da mora žrtvovati pri tem vojskujoča se država toliko nadobudnih mladeničev in trdnih mož, ne samo, da ji vojska uniči evetoča mesta, trge, vasi in rodovitne poljane, — temveč vojna zakoplje običajno vsako državo tudi v ogromne dolgove. Baš te posledice in to prokletstvo sedanje evropske vojne bodo pomnili ter občutili še daljni potomci evropskih narodov; — pomnili jih bodo še oni, ki še niso rojeni! —

Vzemimo v tem slučaju n. pr. samo Anglijo, ki se zadnji čas tako zakopala v dolgove, da je groza! Anglija ima vsako uro bodisi podnevu ali ponoči en milijon dolarjev vojnih stroškov, torej 24 milijonov dnevno! Do prihodnjega marca bode znašal skupni državni dolg Anglije 11 milijard dolarjev, ali nekaj nad 66 milijard kron. Da bode zamogla Anglija nadaljevati svoje pohlepno bojevanje, bo marala še iskati posojila, kajti domači davki in drugi državni dohodki ji zato nikakor niti za tretjino stroškov ne zadostujejo.

Sedaj namerava Anglija uvesti nov dohodninski davek na vsakega posameznika, ki zasluži več nego \$650 letno. Zvišalo se bode tudi razne davke trgovcev, dalje poštnino, zapuščinski davek in davek za uvozno blago. Čuje se, da bode nekaj taka bogata Anglija sčasoma najbolj zadolžena država na svetu. Poleg vseh teh ogromnih davkov ne bode zamogla redno plačevati velikih zamudnih obresti državnega dolga.

Naravno da se prizadete vsled sedanje vojne tudi razne druge države. O tem se kaj rado ne poroča pravih podatkov v javnost. Lahko se pa sodi, koliko že velja sedanje človeško klanje v Evropi gotove države. Ob početku vojne so znašali skupni dnevni stroški \$50.000.000 vse prizadete države; danes se mora pa te stroške naravno podvojiti. V Avstriji in v Nemčiji se dela vso kupčijo in promet le v papirnati denarjem. Zlato je v ceni tako poskočilo, kot

še nikdar prej. V Nemčiji je vlada že izdala ukaz, da naj ji ljudstvo izroči vso svojo zlatnino, kar se bode uporabilo za kovanje zlate valute. Zato bodo dobili zvesti in udani podaniki papirnato denarno protivrednost. Po celi Evropi se bode ljudstvo obremenilo z novimi in ogromnimi vojnimi davki, med tem ko se bode produkcija pridelkov znatno zmanjšala, da ne bode imelo ljudstvo takih dohodkov kot v mirnem času. Da, po vojni bodo govorile milijarde in milijarde, koje bo treba plačati kot kazni in pregrehov sedanjega klanja.

Sedaj žrtvuje ljudstvo na oltar domovine svojo kri in življenje, čez leta bodo pa potomci tega ljudstva polagali na žrtvenik domovine svoj težko prisluženi denar v obliki neznosnih davkov. Že star pregovor pravi, da se hudobija sama kaznuje. V znanjih krogih se je šele sedaj zvedelo, da je bila glavna povzročiteljica sedanje vojne samo pohlepna Anglija. Anglija bode imela torej na vesti toliko milijonov padlih in ranjenih vojakov. In kar je Anglija pri tem iskala, to bode sama najbolj občutila in trpela po končani vojni.

Meditacija jesenskega večera.

Spisal Ksaver Meško.

Smrt stopa z mrzlim dihom in z ledenim morečim pogledom žalostno svojo pot.

Na drevju ob cesti odpada listje; trda noga kmetova stopa po rumenem strnišču, črez katerega brije hladen jesenski piš; na travniku pod vasjo kurijo pastirji: mrazi jih v jesenskem hladu...

Smrt stopa mimo; priroda umira; taje, teče hlad sil v sree.

A čemu hlad v sreih, o bratje? Kaj je krasnejšega v prirodi božji od jeseni, prinašajoče plačilo od truda vsega leta, bogato nagrado obilnih potnih srag, zdaj z zlatom odtehtanih, miren odpočitek od dela mnogih vročih dni in oddih od negotovih upov, od tesnega strahu: kaj prinese nerazjasniva usoda do jeseni?

A glej, bogato plačilo je prinesla!

Veseli se ratar, ko pregleduje ob umirajoči prirodi svoj pridelek. Obilno mu je rodil trud; bogat blagoslov mu je vzklik iz potnih srag...

In mnogim izmed nas, bratje, prihaja polagoma jesen življenja.

Kako naglo si šlo mimo, o življenje, truda in dela polno, s skrbmi prekašeno, s solzami obilno blagoslovljeno, z zaničevanjem posvečeno, s hrepenjem in z ljubeznijo poživljeno vedno nanovo.

A zdaj na jesen, ob večeru življenja: Večni Ljubezni hvala za vse!

Ker kaj bi bilo naše življenje, o bratje, brez dela in brez truda? Vedna Velika sobota, ki bi ne prišla za njo nikoli Velika noč, vstajenja, veselja in prenovljenega življenja slavnostni dan! Večno mrtvi bi bili brez dela. Ker v delu je življenje naše, v delu prerogije in vstajenje naših sil, po njem in v njem diha Duh božji v nas in iz nas...

In skrb, o bratje! Blagor mu, kdor jih je vzel nase veliko težo, težo, kakršna je bila teža križa, ki ga je nesel božji Nazarejec. Skrb namreč ne za nas same, ne za male, nevedne, za zaničevane in teptane! Za te skrbi, te tolažiti, te dvigati k nebu in k Ljubezni, o bratje, to je delo božje v nas. To, o bratje, je pot Kristusova, pot, ki vodi na višine, kjer more in sme reči duša s sladkostjo: Consummatum est... izžerpana je vsa ljubezen, vsa darovana za one, ki jim je govoril Gospod v ljubezni božji: "Pustite male k meni priti, ker teh je nebeško kraljestvo..."

In brez solz bi naj romali skozi življenje, o bratje? Prerevni bi bili, prevelikega usmiljenja potrebni in vredni! Veliki Nazarejec je plakal; in hvala mu iz globočim duš, da je dal tudi nam te dragocene bisere nebeške. Blagoslovljeni hipi, ko smo jokali nad gorjem in nad nesrečo sobratov in ko smo plakali v bridkem kesu nad lastnimi nepopolnostmi, slabostmi, zablodami in grehi... Marija Magdalena je vstopila v obteženim, a skrušenim sreev v hišo Simona pismarja in ni nehala močiti nog Gospodovih s solzami.

dokler je sedel pri mizi. Ker je mnogo in vroče ljubila. Zato je vstala očičena in je odhajala sveta izpred milostnega obličja Boga in Človeka.

Blagoslovljena slednja solza, ki nam je kanila iz skrušenega sree ob zavesti majhne in premajhne naše ljubezni do večne Ljubezni. Vsaka teh nas je blagoslovila, vsaka nas posvetila! Zato smo vstajali očičeni s trdih tal, kamor smo poklekali v pekoči boli. Zato je zrlo tako mirno naše oko, ki je trepetala v njem še solza ljubezni in kesanja, v oči našemu Bogu in Sodniku...

In kaj, o bratje, bi bila kratka naša leta, če bi jih ne očičevalo, ne oslajalo in vedno nanovo ne poživljalo hrepenenje? Potok, plazeč se skozi samo močvirje, v večni senci, v večnem hladu. Potok, ki bi prišel kmalu gniti v plitvi svoji strugi. A hrepenenje, glejte, bratje moji, je vžigalo vedno nove iskre v naših mislih in jih je razžarjalo v visok plamen, hrepenenje nas je očičevalo, hrepenenje nas je dvigalo, hrepenenje nam je dajalo peruti za mogočni polet v višave, k Viru in Cilju našemu...

In skozi mnoga zaničevanja smo romali do jesenskega večera našega življenja, o bratje.

Sovražili so nas, sumničili in obrekovali, mogočno in glasno so ploskali z rokami in v sreih, ko so nas ponižali pred svetom. — Pred svetom, o bratje, ne pred nami samimi in ne pred — Bogom! Zato je bilo ničevno njih šumno veselje, voda, ki teče naglo mimo, a ne odkruži ne skale in ne zidu in niti mehke zemlje ne. Vse to ostane, a voda se ne vrne nikoli.

A vendar, bratje! Morda se je rodila in je vzdigovala više in višje strupeno svojo glavo nevolja v naših sreih? Srd je morda dahnil z morečim dihom črez evetoči vrt, naših duš in je poparil marsikak cvet, s trdom, z velikimi žrtvami, s težkim samozatanjevanjem izvzgojen?

O bratje, mili in ljubljene, čemu to? Zakaj tako slabi, zakaj tako majhni?

Ali niso zaničevali in zasramovali tudi Njega. Svetega in Čistega, Najsvetejšega in Najčistejšega? Ali niso govorili vsega hudega in najhujšega zoper Njega, krivično in lažljivo in licemersko? — In On? — Ali se je srdil? — Ali se je rotill? — Ali je preklinjal?

"Oče, odpusti jim, ker ne vedo kaj delajo..." O' bratje, to je pot v višave. Tudi naša pot mora biti ta!

Saj nam zaničevanja, zasramovanja, obrekovanja in krivice najbolj čistijo naše duše, da se ne polenijo, da ne padejo sredi vznesenega poleta k Solcu naših dni in naših misli v nižine vsakdanjosti; da se ne pobratijo z velikim svetom in ne zaidejo na široko cesto brezsmotrnega življenja.

A naša pot, o bratje, je ozka in hrepni v višave. K ljubezni vodi — skozi trpljenje...

O bratje, to premislimo, tega se zavedajmo, ko romamo s hrepenenjem srei na večni Sion, k miru sre, k harmoniji duš, k vdanosti v življenje in v smrt, skozi rože sovrašstva in sramotjenja in skozi trnje prijateljstva, slavljenja in laskanja — tega se zavedajmo, da romamo z dosmrtnim hrepenenjem k — večni Ljubezni.

Ker ljubezen je trpljenje, a trpljenje z neskončno sladkostjo prekašeno in blagoslovljeno. In kdor ljubi najbolj goreče, trpi največ — sladkosti in bridkosti... Kje stojiš, o križ, ljubezni in trpljenja posvečeno znamenje da se zgurim pred tebe v prah in te objamem in poljubim s solzami in s kipečo radostjo!

Kje cvetech, o sladkosti polna bol zaničevanja, zasramovanja in krivice! Da te pritismem z ljubeznijo na goreče srce. Rani ga! Naj se zabode slednji trn v najgloblje njegove globočine. Tako postaneš nov bogat vir mojim mislim, jutranje zvonenje molitvam mojim, izhajajoče solnce mojim pesmam, mogočne peruti veličastnemu poletu moje duše — k Ljubezni hrepenenja...

Pozdravljeno, o trpljenje, z vso dušo ljubljeno in zaželjeno, k Bogu, k Ljubezni vodeče! V Ljubezni pa je, le življenje, nikjer smrti! In hladne jeseni ni v Ljubezni in ne zime...

Naši zvezdnati zastavi.

Po znani ameriški narodni pesmi "Our Starry Flag" predelal Ivan Z.

Zapoj zdaj pesem z nami vsak, Zastavi zvezdnati, Ker svobode ta nam je znak, V deželi ljubljene. Naj pesem ta odmeva tja Čez dole in čez plan, Od sinjra Atlantika, Na pacifiško stran! (Zbor:)

Hurah zastavi zvezdnati, Simbol svobode blag, Oj živila Kolumbija, Ti dom svoboden drag!

Vsaj vedno semkaj na zapad, Ozira svet oči: Ker človek tukaj vsak se rad, Prostosti veseli. Tiranstva tu ne vlada meč, Sovrag je že pregnan; Eдиноst vsem je sveta reč, Naš cilj je svetu znan.

Naj zvezde na zastavi tej, Nam vedno vse žare; Po domovini širni vsej, Ljubezen v nas plamte! Ohrani Bog to Unijo, Še v miru, slavi naj! "Oj živila Kolumbija!" Zapojmo vsi sedaj!

Zadnji pozdrav.

Iz angleščine prevzel Ivan Z.

Tu na daljnem bojnem polju, Mati draga, jaz ležim; Čakam jutra in rešitve, Z ranjenci tu koprim. Dosti mrtvih že počiva, Okrog mene in trohni: A še več jih pa zdihuje, V smrtni borbi govori:

"Mati draga čujte sina, Čujte zadnje te želje: Rad bi Vas še enkrat videl, In pritisnil na sree!"

Prvi boj Vam bil je strašen, Padlo jih je celi roj; In v tem človeškem klanju, Angel varh je stal z menoj. — Ko pa noč je nastopila, Bombe kos me je zadel; Zdaj tu ranjen poleg drugih, Čakam, kdo me bo otel?

Kdo opisal bi veselje, Zmagoslavje naših čet? Ko sovražnik bežal, klet je, Ker premanan bil je spet. — Res, za dom smo mi težave Vsi prestali in gorja; Zdaj pa zadnje Vam pozdrave, Jaz pošiljam mati tja!

Nezvesti Italiji.

Poje se po znani narodni pesmi "Nezvesta".

Oj Italija, kaj si strila, Da me ti sovražiti greš? Si trozvezo prelomila, Izdajalka ti si, — več! Vedno si mi obljubljala, Da ob strani mi boš stala; In si rekla: "Avstrija, Jaz sem tvoja, — ti mojá!"

Več ne veš le ti res tega, Da zaupala sem v te? — "Iredenta" tvoja vsega, Kriva vojske zopet je. Oh, kako sem se jaz spekla, Ker si me za nos le vlekla; Pest si dvigala in prst, Da pograbila bi Trst.

Čez vse sem te čislala, Dala bi sree za te! Univerzo ponujala, — In še več b' ti dala še. Rajtala s' me v zanjko vjeti, Vso Primorsko lepo vzeti; Ko b' te mogla še ljubiti, — Skušala t' bom vrat zaviti! Ivan Z.

Nekateri ljudje so tako pozabljivi, da pozabijo celo na reveže.

Materi je hudo za sinom, če se je oženil, sestre pa omiljujejo njegovo nevesto.

Izgnubljene zvestobe ne boste našli s pomočjo oglasov.

Dosti je neukov na svetu, ki znajo dohodke in izdatke po svojem pisati.

Moč pijače se pojavlja v možganih človeka, najbolj pa v nogah.

K. S. K.

Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

Od ustanovitve do 31. avgusta 1915. skupna izplačana podpora \$1,081.666.43.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Poslaščenelec: Martin Muhlić, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povaha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Franciž, 318 Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Na Krasu.

Na levem boku naših stališč je največ možnosti, da si s kake izmed mnogih višav natančno ogledamo svoje in sovražne bojne črte. Po nagli vožnji dospemo v Divačo (487 m nad morjem), od koder se odcepi železnica v Pulj. Kraj slovi zaradi Škocijanske jame, ki je v bližini. Tu se zdi, da si se prešel na luno. Na levi in desni zmeda širokih, okroglih brenzen, ob vznožju pa ti izginja Reka v podzemski svet. S "Stefanijinega razgledišča" si najlepše ogledaš takozvano "Veliko dolino". Začudiš se, ko vidiš vse te prepade, tesni, rove in jame na veličastnem prizorišču pred seboj. Navda te vtis, da si videl posebnost prve vrste. Tu so italijanski letalci že opetovano oddali svoje "posestnice", ne da bi napravili kaj škode; samo število lijev in jam v zemlji so za nekoliko pomnožili. Oni sicer odločno trde, da so kolodvor in njegove naprave razdrli, a so gotovo slabo videli uspehe svojega delovanja. V Škocijanskih jamah je možen dostop do osemnajstega Rekinega vodopada. Mi pa nimamo časa, da bi si ta podzemeljski čar ogledali. Preveč se nam mudi na fronto. Med oljkami in vinogradi pri Sezani, ki leži zavarovana v zavetju velike kotanje, hitimo dalje proti Opčinam. V bližini lepe vasi, ki šteje dandanes že mnogo gospodskih letovišč, je triangulirska točka 397 m nad morjem z razglednim stolpom in pa rezervoar za tržaški vodovod. Lepota, ki jo odtod nudi solnčni vzhod, in njegovi krasni barvni učinki na morje se ne dajo popisati. Spomin za celo življenje! Oči se ne nasitijo prizora, ko na rožnatem nebu požari kralj dneva ter s svojo lučjo preplavi mehko, temno zobčasto črto istrske obale, dočim se gromača hiš in palač ob pristanišču drema pod nami v jutranjem spanju.

Ob Proseških vrtovih in vinogradih, kjer dozoreva slavnoznano proseško vino, dospemo na Nabrežino in s tem že na pravo bojišče. Temnozeleni gozdiči, nizko hrastje, vrste smokey, mandeljev in breskev, tupatam osamljena pinija. Po kadulji (žajbelju) dehti vsepovsod in po melisah; martinčki in kuščarji se solnčijo po skalovju. Bel cestovod iz apnenca 646 m dol, se kroži nad dvojno železniško progo. Doli se širi sinje morje in lahna sapica s kopnega kroži valove v srebrnobelega grebene. Ob italijanski meji se razprostirajo plitvine. Vročinski krak, ki leži nad pečinami gorskega Krasa, ki se tu začenja, nam suši

slani dih z morja, ki nam je porosil lica. Tu vlada mir in tišina, ljudje hodijo po svojih navadnih opravkih; malo kilometrov naprej pa že bobne in rjove topovi in se vali ljut boj sem in tja ter vlada smrt in pogibelj. Če morje kršja in skalovja, mimo kolesarjev, posameznih jezdecov in trenske kolone, ki dovažajo vodo po vijugah, ki jih varujejo višave nasproti, dospemo čez strmo pobočje do ene naših artilerijskih postojank. Solnce pripeka. Razbeljene skale odsevajo vročino. Zdi se nam, da hodimo skozi zakurjeno peč. Pot nas obliva, ko dospemo do vrha. Krasen pogled! Nizko zidovje ograja bele, svetle stene, ki se pod nami razprostirajo liki ogromna pajčevina čez planoto. Na levi, na otoku nasadov srečujemo pustinja — grad Devin, dalje naprej izliv Soče, Zdoba. Na obzorju lesketajoče se, z grebeni belih pen posuto morje in zelene istrske obale. Nekaj jadrnice hiti proti Miljam in Koprju, rdečih, rmenih in sinjih.

Pod nami spodaj, ob ustju Soče, kolodvor Tržič (Monfalcone) ladjišče "Adrija," višava "La Rocca" — "skala" z grobljo zidovja. Potem dalje planjava, prerasčena z brajdami vinske trte, njivami s koruso, preprežena z vodotoki, nizkim sadnim drevjem in belimi vasicami, iz katerih mole sloki zvoniki proti nebu. Tam so se Italijani namestili v mnogih črtah, v drugi za drugo. Ondi je svetli Škocijan, odkoder so bombe naše težke artilerije Italijane splasile in jih prisilile, da so hitro zbežali. Dalje zajed temna gora Medoja. Prizorišče kakor na dlani. Tamle koti 87 — "La Rocca" — nasproti je gora Kosic — "Monte Cosich," ki jo je naša vrla pehota proti številnim, premočnim napadom z največjo vztrajnostjo obdržala v naši oblasti; na južnem pobočju te gore se še sušijo v poletnem solneu italijanski mrtveci, ki jih niso mogli pokopati. Dalje proti severozapadu, med Vermejanom in Redipuljo je hrib "Monte dei sei Busi" (Grize - Brdo), o katerem laški Gardona veli, da se ga že zavzeli Italijani, dočim moremo z dobrim daljnogledom popolnoma razločiti naše roje, ki ondaj leže za skalnatimi zaklopi. Tudi sedaj jih obstaja ljut sovražni ogenj v velik množinal, a ga prenašajo s stoiško mirmostjo. Nad njih glavami se razblinjajo krđela oblakov — "ovčje belih" —, novi prihajajo, manjši in večji, se razprostirajo in razgube. Naše topništvo pošilja bokom italijanskih pehotnih zaklonov bobneče pozdrave v obliki železne toče, jih "razvija," da so

posadke prisiljene umakniti se nazaj v globlje ležeče kritja, ter ob delujejo sovražne baterije ob izlivu Soče, ki pa z druge strani obstreljujejo Dobrdobsko planoto. To je šum in ropot, da moreš oglušiti.

Solnce se nagiba proti zapadu. Tedaj se, kakor navadno, pojavi italijanski napad. Središče napadnih čet se primika gozdiču ob robu planjave. Proti tem mnogotam, ki kolebajo naprej, zastavi jo svoj ogenj vse baterije, ki jih morejo doseči. Vidimo široke vrzeli, ki so jih naši topovi napravili. Še košček gre sovražna truma, zavita v dim in točo krogel naprej, potem pa je nihče na svetu ne more več zadržati. Napad se je v ognju našega topništva žalostno zrušil, izjalovil. Okolice je polna bežečih vojakov. Pa tudi kaj takšnega se več ne ponovi. Tega ne dopuste naši hrabri stražniki ob Soči.

V pestrih barvah izginja rdeče solnce za oblaki, pada globlje in globlje, risaje "časo opojnosti" na vodah Jadranskega morja. Še žareča pičica, pa izgine v megli. Z morja pripiplja hladna sapica, ki se je doslej sanjale napajala in naslanjala na gorkih žarkih solnce, pa razprši nežno mreno večernih oblakov, ki še zardevajo od vročih solnčnih poljubov. V tem se pa znova prične besno bobnenje topov tam doli in vsa planjava je na mah pokrita s točo krogel in skalja. Pa tudi vse to naši vrli stražniki ob Soči mirno pretrpe, kakor so prestali že marsikaj, zakaj pride dan, ko vsi sovražni topovi — obmolknijo!

Hrib sv. Mihaela ob Soči.

(Izvirno poročilo "Slovenca").

2. septembra 1915.

Kdo bi mislil pred letom in dnem, da postane naša občina, oziroma naš griček takorekoč svetovnoznani! Ne, tega mi preprosti Šentmihelci, oziroma Vrhovci, kakor nas imenujejo dolinci v goriški okolici, nismo mislili! In vendar! Naš griček igra v tej italijansko avstrijski vojski tako ulogo, kakor so igrali letošnjo zimo strašni slovaški Karpati, ki so bili pogin za rusko vojsko! In kakor vse kaže — in ako nas znamenja ne varajo — bodo občutli nesramni kalabreži na našem griču trde bunke, katerih ne bodo mogli prenesti.

Naša občina je mala, šteje nekaj nad 50 hišnih števil. Seveda smo vsi trdi, kraški Slovenci, in naša zvestoba do vere, cesarja in drage slovenske domovine je tako neomajena, kakor trdi kraški kamen.

Kakor sem že zgoraj omenil, nam pravijo dolinci v goriški okolici Vrhovci, in to zato, ker stoji naša občina prav na vrhu hriba Sv. Mihaela, našega cerkvenega patrona. Dušnega pastirja nimamo na Vrhju, pač pa opravljajo dušno pastirstvo vsakokratni kurat v Gabrijah pri Rubijah. Šolo pa imamo lastno. Seveda nimamo samostojnega županstva, ampak smo priključeni opatijskemu škofskemu zastopu.

Naš hrib ni visok. Par sto metrov, pa si na vrhu. Iz Rubij potrebuje pešec pol ure. A lep razgled je z našega hriba po cel širni goriški okolici in daleč tja po furlanski ravnini onstran avstrijske meje za Korminom.

Ko so počili glasovi o italijanski vojski, smo koj uganili, da bo igral naš griček važno ulogo. Kako pa ne? Saj leži pod nami bistra Soča, onstran Soče pa obširna furlanska ravan. Tu bo sovražnik gotovo najprej skušal svojo srečo.

Prvi streli so počili. Naš griček je oživel. Veselo so korakali naši vojaki v strelne järke in tam čakali in prežali na plen. Plen ni izostal! Nesramni Kalabreži se je kmalu naselil na naš griček tam doli iz furlanske ravnine gori. Solnce je žgalo, a naše puške in topovi so žgali in pokončavali italijanske izdajalce. Kalabreži se je razljudi: in zakle, da mora biti v nekaj dneh naš griček njegov. Ploha krogel iz pušk in topov se je usula na naše vojake in na naše domove. Res, domovi naši so pokončani, a pokončani niso naši branilci. Ko so naši domovi gorili vsled italijanskih izstrelkov, so se naši branilci — te dobre in zlate tolminske dušice — masčevali tako trdo in neizprosno, da so se veselja jokali, ko so izdajalec

popolnoma pobili. Imeli smo Vrhovci strašne ure, a tudi veselo. Ko je plamen uničeval naše drage domove in visoko se dvigal proti nebu in ožarjeval okolice, so prišla iz strelnih jarkov potočila, da je bil sovražnik grozno topen. Naši domovi so goreli, a mi smo ob ognju vpili "Živio" in "Slava" našim hrabrim vojščakom in našemu cesarju.

Ni nas mnogo ostalo doma, a ti, ki smo ostali, hočemo vstrajati do konca. Biti hočemo priča svetovnemu dogodku, ki se na našem griču odigrava že četrti mesec.

Odkrito izpovem: Spočetka vojske smo se Vrhovci v resnici bali, da se bo verolomnemu italijanskemu izdajalcu res posrečilo prekorati Sočo in tudi naš griček zavzeti, kajti naše vojaške vrste so bile tako redke in šibke, da nas je bilo res strah. Malo je bilo našega vojaštva in tudi topov je bilo jako malo. Ker pa takrat sovražnik ni prišel preko Soče in tudi našega kriča ni zavzel, se mu to sedaj pa ne bo več posrečilo. V tem smo prepričani vsi Vrhovci in tudi vsi oni, ki prebivajo tu naokoli in v celi goriški okolici. To naše vojaštvo vriskuje in prepeva je koraka v strelne järke! Tako se veselijo in ukajo kakor bi šli na ženitovanje. To vemo mi, ki vidimo. In takega našega vojaštva zakleti naš sovražnik ne bo in ne bo premagal! S crecem se bojujejo naši vrli Dalmatinci, Bošnjaki in Slovenci! Pa kaj bi se ne! Saj se bojujejo za svojo zemljo.

Nič ne de, če stane ta boj mnogo žrtve, nič ne de, če so naša polja uničena. Vse potrpiamo, da le sovražnik ne pride k nam. Pod vlado izdajalskega škarkjota nečemo biti goriški Slovenci! Narod morilec lastnega kralja in naše nedolžne rodbine ne bo vladal lepe slovenske zemlje in tudi ne naše solnčne Goriške. To naj si zapomni italijanski bogokletnež! In ravno naš griček Sv. Mihaela bo pripomogel, da se nameravana nesramna italijanska tatvina na ozemlju naše monarhije kaznuje po zasluženu. Z nami je Bog in pravica! Pravica pa je Bogu ljubna. Kakor so nesramni Italijani papežu ugrabili deželo, tako so hoteli sedaj tudi nam ukrasti najlepše naše južne pokrajine z morjem vred. Verolomnim Italijanom lahko še danes rečemo: "Lasciate ogni speranza ...!"

Razne stvari.

Čez dva milijona vojnih vjetnikov.

"Frankfurter Zeitung" je izračunala, da je število vojnih vjetnikov v Nemčiji in Avstriji dne 17. avgusta prekorilo dva milijona. Na zadnji fronti je bilo vjetih dosedaj 331.000 Francozov, Angležev in Belgijcev, na balkanski fronti 23.000 Srbov, ruska armada pa je izgubila 1.654.000 vjetnikov.

Trije uradniki — obešeni.

"Secolo" poroča: Valed sklepa ruske dume, naj se strogo kaznujejo tisti, ki so krivi, da so Rusi morali Varšavo zapustiti, so bili trije uradniki vojnega ministrstva Rieger, Freiburg in Talknikolis obešeni, baron Grotius pa je bil obsojen na dosmrtno pregnanstvo.

Trinajst sinov v vojni.

Trinajst sinov v vojni ima hlapec Franc Ždanský, ki služi na neki graščini kneza Lobkovic na Češkem.

Sentimentalnost ruskega vrhovnega poveljnika.

Dunajski list "Abend" poroča: Ruski generalisimus Nikolaj Nikolajevič je bil za zavojevanje Galicije dobil zlat častni meč. Sedaj je dal ta meč položiti na oltar čudodelne Matere božje v Kazanu, ter je storil obljubo, da si ga vzame šele takrat — kadar bo prijahal kot zmagovalac v Krakov. — Kazanska Mati božja se torej meča ne bo iznebila.

Poljski slikar Terlikowski.

Poljski listi poročajo, da je v bitki pri Arrasu na Francoskem padel znani poljski umetnik, slikar Stefan Terlikowski. Rodom bil iz Varšave. Ob začetku vojne je živel v Parizu in je kot ruski državljani vstopil v francosko armado. Eden njegovih bratov služi v ruski armadi, drugi pa je poljski legionar in se vojskuje proti Rusiji.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote

za mesec september 1915

Dr. šte.	Prejeli na račun ases. šte. 8-15	Izplačali		
		Smrtnina	Poškod.	Bolezen
1.	\$ 381.95			
2.	498.68	\$1,500.00	\$ 250.00	
3.	187.75			
4.	118.21			
5.	176.90			
7.	508.99			
8.	152.48			
10.	27.99			
11.	79.87			
12.	425.03	1,300.00		
13.	68.25			
14.	254.22			
15.	215.88			
16.	201.60			
17.	38.63	1,000.00		
20.	62.39			
21.	110.67			
23.	51.39			
24.	35.74			
25.	510.87			
29.	383.82			
30.	350.70			
32.	89.70			
33.	179.13			
38.	103.59			
39.	27.54			
40.	138.79			
41.	113.47			
42.	146.57			
43.	186.00			
44.	296.02			
45.	82.58			
46.	49.33	1,000.00		
47.	137.56			
49.	82.94			
50.	312.75			
51.	55.35			
52.	81.75	240.00		
53.	292.79			
54.	92.95			
55.	109.33			
56.	267.69			
57.	134.17	1,000.00		
58.	101.93			
59.	266.81			
60.	67.79			
61.	153.35	1,000.00		
62.	32.97			
63.	230.13	500.00		
64.	102.47			
65.	163.77	150.00		
66.	27.36			
67.	71.79			
68.	28.03			
69.	35.97			
70.	131.22			
71.	28.00			
72.	117.30			
73.	68.55			
74.	79.56			
75.	109.47			
77.	272.61			
78.	198.79			
79.	140.43			
80.	209.62	200.00		
81.	186.25			
83.	95.74			
84.	121.31			\$ 20.00
85.	41.12			
86.	55.19			
87.	133.10			
88.	50.46			
89.	153.39			
90.	19.04			
91.	130.41			
92.	75.75	100.00		
93.	151.99			
94.	61.14			
95.	131.54			
96.	60.03	700.00		
97.	64.87			
98.	100.82		50.00	
100.	31.60			
101.	45.01			
102.	9.30			
103.	114.01			
104.	79.79			
105.	52.96			
108.	119.18			
109.	51.40			
110.	58.28			
111.	30.61			
112.	116.03			
113.	98.33			
114.	38.09			
115.	108.20			
118.	34.64			
119.	38.26			
120.	91.53			
121.	51.09			
122.	34.00			
123.	63.40			
124.	17.24			
126.	52.04			
127.	92.59			
128.	56.59			
129.	22.93			
130.	11.30			
131.	90.04			
132.	71.29			
133.	31.19			
134.	31.98			
135.	93.06			
136.	49.52			
137.	39.61			
139.	25.16			
140.	41.61			
142.	20.69			
143.	36.12			
144.	128.94		50.00	
145.	41.64			
146.	73.96			
147.		320.00		
148.	42.56			
150.	28.43			
151.	23.21			
152.	51.81			
153.	29.34			
154.	17.63			
156.	30.17			
157.	13.82			
Skupaj	\$14,622.26	\$9,010.00	\$ 350.00	\$ 20.00

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Konec moratorija.** Dunaj, 28. avgusta. (Kor. ur.) Z 31. avgustom se je končal zakoniti odlog zasebnopravnih plačil. Za večino terjatev, namreč za pred 31. januarjem 1915 v plačilo dospelo, je odlog že pred tem terminom ugasnil. Ravnotako je ta dan ugasnil odlog za oni del terjatev iz zavarovalnih pogodb, ki že prej niso bili izvrženi. Tudi za terjatve proti kreditnim zavodom iz tekočega računa, blagajniških listov in vložnih knjižic. Konec moratorija je neovržen dokaz o zdravilih temeljih in odporni sili našega narodnega gospodarstva, ko je bilo v dobrem letu sredi vojne mogoče to doseči, dočim mora Francija še vedno držati celoten moratorij.

— **Kaj bode še iz njega.** Komaj 15 let stari Lovrenc Sléme, pristojen v Cerklje na Gorenjskem, je kljub svoji mladosti že popolnoma pokvarjen, silovit ljudem in tujemu imetju nevaren dečko. Še kot šolar je bil znan za nepoboljšljivo hudobnega prve vrste. Komaj je dobro prekorajil 14. leto, je bil že trikrat sodno kaznovan. Dne 3. julija t. l. je bil posestnik Valentin Grošelj iz Pešate v Martinjakovi gostilni v Dvorjah, kjer se je nahajal tudi obdolženec. Ko je Grošelj okrog 4. ure popoldne odšel proti domu, ga je dohitel obtoženec. Ne da bi izpregovoril besedo, se je zaletel vanj, ga sunil z rokami v prsi, da je padel v pšenico ob potu. Napadalec je skočil na moža, ga prijel z rokami kresati po očeh in mu grozil rekoč: "Čakaj, da bom moč dobil!" Grošlju se je posrečilo se nekoliko dvigniti in poklicati Janeza Kuharja, ki je sedel pred hišo, na pomoč. Obdolženec ga je potem izpustil, a pri tem opazil, da ima dečko njegovo denarnico v rokah. Zagrabil je ključek, ki je bil privezan pri denarnici, ter ga odtrgal, dočim je obtoženec z denarnico, v kateri je bilo nekaj krajcarjev, zbežal. Sléme deloma priznava. Dva dni kasneje je srečal 13letne deklico, ki je šla skozi gozd na Porebi domov. Skočil je za njo in jo vrzel obetla ter vzlic dekletovemu kriku skušal doseči svoj pohotni namen. Tudi to obdolženec priznava. Sodišče mu je za kaznen prisodilo 5 let težke ječe.

— **Iz Trbiča.** V laškem ujetništvu se nahaja tukajšnji posestnik in mizarjski mojster Pretnar. Tudi bivši načelnik Orla Blaž Teyrovsky, o katerem se je splošno govorilo, da je padel v bojih z Lahi, se je zglasil iz laškega ujetništva. Čez leto dni se je javil posestnik Franc Rotar iz ruskega ujetništva v Berezovki na Transajkahu. Bil je lansko leto v avgustu nevarno ranjen, sedaj piše, da je popolnoma zdrav in prosi za denar. Tudi o Janezu Janežič, delavcu v predilnici, se je čez leto dni potem "Rdečega križa" izvedelo, da je bolan v ruškem ujetništvu. Tudi o tem se je trdilo z vsoto gotovostjo, da je umrl za koleru v Galiciji.

— **Osemdesetletnico** svoje starosti je obhajal te dni gospod Ivan Sajé, nadučitelj v pokouju v St. Jerneju na Dolenjskem. Jubilant je opravljal težavno učiteljsko službo celih 47 let v različnih krajih, večinoma pa v sedanjem svojem bivališču. Z izredno marljivostjo in štedljivostjo si je postavil v lepi dolenjski vasi lično hišo, narava pa ga je obdarila z nenavadno trdnim zdravjem in s čilim duhom. Vzlic visoki starosti hodi gosp. Ivan Sajé pokonci, kakor pred petdesetimi leti, s humorjem pripoveduje poslušalcem neštevilne zanimive dogodoljaje, ki jih je doživel v službovanju, ali pa po mnogoštevilnih potovanjih, pred katerimi se ni strasil tudi ne v poznih letih.

— **Prepovedano je hoditi na gore** civilnim osebam brez legitimacije v okrajih Radovljica, Kranj, Logatec. Po imenovanih prepovedanih krajih je dalje prepovedano kuriti, če oženj ni zavarovan tako, da ga je popolnoma nemogoče videti, delati dim, razobešati perilo ali postavljati na daleč vidljiva očividna znamenja. — **Gospodarski položaj po vojni.** V dunajskem "Freundenblattu" je dr. poslanec Licht priobčil članek, v katerem izreka mnenje,

da bo vojna tudi po sklenjenem miru v drugi obliki trajala še naprej in sicer v obliki gospodarskega boja. Po Lichtovemu mnenju, bodo sovražne države nadaljevale politiko izstradanja naše monarhije in Nemčije. Britanski imperij se bo še tesneje združil, kakor je zdaj pritegnil naše Francije in Italijo in bo delal centralnim državam največje ovire. Rusija bo, kolikor ji bo to uspeh vojne dopustil, zaprla svoje meje uvozu iz centralnih držav; Amerika bo uveljavila načelo "Ameriko Amerikancem". Japonska pa bo zavladala v vzhodni Aziji in na Tihem oceanu.

— **Odlikovanja.** Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil polkovnik 3. gorskega top. polka Rudolf Vidošič, gen. štab. šef nekega rajonskega poveljstva. Vojaskega zasluzni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik zbornega gen. štaba Milan vitez Bleiweis Trsteniški pri 45. dom. inf. div. poveljstvu in nadporočnik 59. pp. Ivan Kopričev. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: višji zdravnik 87. pp. dr. Miroslav Scheun; poročnik železniškega pp. Karel Brejnik; poročnik 96. pp. Peter Kovač. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil podlovec 7. lov. bat. Krauland Božidar. Poveljstvo jugozapadne fronte je podelilo srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrsto: kadetu Sigmundu Steiner, četovodji Avgustu Haas in patrolnemu vodji Francu Zadravec, vsi trije pri 7. lov. bat. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste: četovodji Josipu Klakočar in loveu Albertu Kaiser, oboji pri 7. lov. bat. Bronasto hrabrostno svetinjo: četovodji dr. Josipu Wojnar, četovodji Valentinu Dovjak, podlovcu Matiji Sohar, patrolnemu vodji Ivanu Fritz in Ivanu Kren, vseh pet pri 7. lov. bat.

— **Srebrno častno svetinjo Rdečega križa** je podelil nadvojvoda Franc Saluator kot pospeševaltelju "Rdečega križa," g. Jožefu Potočkar, župniku v Trbiču in načelniku podružnice "Rdečega križa" za Trbič in okolice.

— **Osebnosti s pošte.** Poštni oficijant Karel Hribnik je imenovan za poštarja v Starem trgu pri Kočevju; poštna aspirantka Jadviga Keržan je imenovana za poštno oficijantko v Radovljici. Poštni oficijant Josip Frank je dobil mestno poštne ekspedienta v Črnomonjicah. Poštni oficijant Dominik Defranceschi je premeščen iz Vodnjana v Trst, poštni oficijant Anton Babič pa iz Kranja v Postojno. Nadalje sta premeščeni poštne oficijantki, in sicer: Franciška Majdič iz Radovljice v Kranj ter Mihaela Hrovat iz Žirov v Boh. Belo. V pokoj je stopil poštar Mihael Bižal, poštna oficijantka Adela Koutny je pa začasno umirovljena.

— **Iz seje magistratnega gremija dne 3. septembra 1915.** Kiparju Lojzetu Dolinarju se odkupi za 300 kron bronasto plaketo "Magdaleno." — Za prehranitev civilnih bolnikov v mestni bolnišnici za silo se dovoli od 15. avgusta nadalje po 3 K na dan, mesto dosedanjih 2 K, za bolniške strelnice pa od 1. septembra nadalje po 4 K in nekoliko vina. — V isti bolnišnici se bo postavilo dve novi peči, ki bosta stali približno 2000 kron. — Mariji Jesihovi se podeli stavbno dovoljenje za visokopritlično hišo ob nanovo projektirani cesti ob Dolenjski železnici na parceli št. 88/1. — Maks Venedigovi v Spodnji Šiški, Kavškova ulica 139, se dovoli prezidati dve stanovanji v pritličju v gostilniške prostore. — Adolfu Žabjeku se dovoli v njegovi gostilni na Poljanski cesti 55 razne prezidave. — Dedičem Marije Ponkratze se dovoli pri njihovi hiši št. 10 na Ahaceljevi cesti, napraviti hišno kanalizacijo in jo izpeljati v cestni kanal. — V Knežovi ulici v Spodnji Šiški se bo napravilo večjo ponikovalnico s cestnim jarkom in požiralniki. — Odkloni se prošnji Jožefa Jezerskega, da bi se ji dovolilo postaviti stojnico za prodajo brezalkoholnih pijač in jestvin.

— **Za varstvo letošnjih pridelkov.** Zasiguranje letošnje letine za aprovizacijo armade in ljudstva je poleg vojaških odredb izmed najvažnejših predpogojev za srečen izid sedanje vojske. V to

svrhu pa je potrebno ne le, da s letina brezhibno spravi pod streho in potem žito pomelje, temveč tudi, da se zares svojemu namenu zagotovi in obvaruje zlasti pred požarom. V tem oziru je c. kr. notranje ministrstvo vnovič opozorilo politične okrajne oblasti na potrebo primernih odredb, ki naj služijo v to, da se letina obvaruje uničenja ali zle poškodbe. Občinstvo pa je ponovno ponuditi o veliki važnosti letošnjih pridelkov, s pozivom, da naj jih skrbno varuje pred požari ter hudobnimi nakanami. Vsem in povsod je skrbeti za to, da se pravočasno prepreči vsakršno poškodovanje letošnjih pridelkov.

— **Radi mlekaric, ki odpovedujejo strankam mleko,** se vsak dan čujejo večje pritožbe. Z mestnega magistrata se nam piše o tem: Matere kar jokajo, ker ostajajo otroci brez mleka. Menda mlekarne vse mleko od mlekaric na debelo kupujejo. S prodajo mleka se tudi vgnezuje odušaka špekulacija, ki hoče navijati cene. Vsemu temu je mestni magistrat za na sledu. Vsi prizadejati naj se oglašijo na prihodnje dni v mestnem tržnem uradu (pritliže nasproti mestne posredovalnice). Zlasti naj se navedejo v tem uradu imena vseh mlekaric, ki so doslej iz kateregakoli vzroka opustile dovažanje mleka.

— **Mestni kruh** je vse hvale vreden, toda s prodajo je težava. Naval na prodajalne je velikanski. Ženske se včasih kar med seboj rujejo, katera pride prej na vrsto. Nekateri pa morajo čakati kar po dve uri in še dlje, končno pa še kruha ne dobe. V tem oziru se bo moralo kaj ukreniti.

ŠTAJERSKO.

— **Umri je štajerski deželni poslanec** ravnatelj Jožef Mosdorfer.

— **Roparski napadi ob štajersko-hrvaški meji** so še vedno takorekó na dnevnem redu. Roparska tolpa je vdrila 25. avgusta v vas Zabukovje, kjer je pri nekem vlovu "vplnila" 6.000 kron. Ljudstvo je jako razburjeno. Številno orožnikov je ob Savi premajhno, zato bi morale poklicane oblasti poskrbeti za energično remeđuro. Po vsej priliki so roparske tolpe, ki se klatijo po štajersko-hrvaških obmejnih okrajih, ciganske.

— **Slovensko znamenje zlatega klasa.** — Štajerski cesarski namestnik je dal znamenje zlatega klasa izdelati tudi s slovenskim napisom.

— **Maribor.** Poročila sta se dne 1. septembra v frančiškanski farni cerkvi nadporočnik 20. lov. bataljona gospod Feliks Grom in gospičica Andreana Vrtovec iz znane tolminske narodne rodbine Vrtočevce.

— **Iz Celja.** Poročil se je g. Lojze Jerin, uradnik celjske Posojilnice, z gđ. Milko Šentjuri iz Hrastnika, vrtnarico na Ciril-Metodovem otroškem vrtu v Gaberju pri Celju.

— **Iz Žalca.** Dobili smo tudi v našem trgu lepo, moderno urejeno kino v dvorani Virantove gostilne "pri kroni." Prve predstave so zelo ugajale.

— **Iz Poljčan poročajo** "Gr. Tagblatt," da učitelj Seb. Krotky iz Studenice ni utonil lani v Drini, kakor se je poročalo, temveč da živi v Proseku pri Trstu.

— **Pokojnemu notarju Vinko Kolšek v spomin!** Iz Šoštanjja pišejo: Hladna Morana je posegla s svojo koščeno roko v itak redke vrste šoštanjskih Slovencev, iztrgala iz srečnih rodbinskih vezi ljubljene soproga in očeta, nam pa nenadomestljivega prijatelja. Skozi mozeg je šlo ječanje, ko je padala lipa v našem narodnem vrtu, že tako željna življenja. Potem, ko si, kakor lipa svojem kusu grude, daroval svojemu narodu najdražje cvetje svoje: deco, prepojeno narodnega duha, si legel v prerani grob. Zena in otroci, vsi deležni tvoje velike ljubezni, in mi vsi, ki smo te poznali kot zaslužnega, požrtvovalnega in idealnega moža, plakamo ob tvoji gomili. Pokojnik je bil blaga duša, nezmožen koga raniti, živahno — veselega temperamenta, priljubljen vsepovsodi. Ostal je zvest samemu sebi in globoko vkoreninjenemu idealizmu, dasi je preživel vesele in težke ure Šoštanjja in njegove usode. Ustanovil je šaleško posojilnico, bil

duša pevskemu, tamburaškemu društvu, žrtvoval mnogo za prejšnjo tako znano šoštanjsko narodno godbo, ter je sodeloval bodisi kot predsednik, odbornik ali član pri vseh narodnih društvih in prireditvah, najbolj markantno je pa podčrtati njegovo skrb in ljubzen za mladino. Zavedal se je, da leži v mladini povračilo, navduševal nas za daljne boje za sveto last, milo zemljo našo. S kako ljubezno in ponosno se je oklepal "Sokola" v Šoštanjju, kako je negoval prepoved, ki ima priti iz vrst mlade generacije! Tako marsikatero inicijativo smo dobili ravno od pokojnika. Sedaj te ni več med nami. "Zemlja ti bodi peresce!" pravi ruski pregovor. Ne bo ti težka nje odeja, rahljala jo bodo dobra dela, rahljala naša ljubezna do tebe, nepozabni! Dokaz iste je bil že v številnem sprevodu, katerega so se med drugimi udeležila vsa narodna društva šoštanjska, požarna bramba v Družmirju in nebroj prijateljev od blizu in daleč, kolikor je bilo to mogoče vsled žal tako slabe zveze. Peveci, pod vodstvom gosp. M. Tajnika so zapeli ganljivo žalostinko pri hiši in ob odprti gomili. Nobeno oko ni ostalo suho. Železno ograjo, ki bo mejila tvojo zadnjo parcelo, so ovijale zadnje cvetke "Sokola:" simbol nas samih, kakor cvetke železja, tako se hoče naša ljubezna oklepati železne volje; stremiti po tvojem, našem idealu. Tako hočemo ohraniti ljubeč spomin nate v svojih srečih, dokler ista tudi nam ne prenehajo biti!

PRIMORSKO.

— **Podgorški kurat,** č. g. Ciril Metod Vuga, ki je bival nekaj časa kot begunec v Ljubljani, je odšel med svoje farane v St. Pölten. Tam je večina beguncev iz Podgorške občine, ki so gotovo z največjim veseljem sprejeli v svoje sredo svojega dobrega dušnega pastirja. Kakor znano, je Podgora pod slovečo Kalvarijo grozovito razdejana, pa so še vedno dan na dan priletavale nad njo granate in šrapneli in je bila vedno velika nevarnost za življenje, in Italijani so silili in še silijo v Podgoro s strani Ločnika in Grojne, vendar vse to ni oviralo č. g. kurata, da ne bi bil šel še enkrat pogledat v Podgoro in rešit cerkvenih reči, kar se še rešiti da. To je dosegel. Pomagal mu je oče, mož, ki je že precej v letih, in kar sta mogla, sta rešila in prinesla v Gorico in drugam na varno.

— **Don Calligaris** iz Ajella v Furlaniji piše z vjetništva v Cremoni baronici Tea Lapenna, da se nahajajo internirani duhovniki v krasnem zavodu "Marini," tam je še 16 duhovnikov, Furlanov in Slovencev. Pa tudi drugi vjetniki so tam, tako conte Varro iz Ajella, postopajo z njimi lepo. V tem zavodu je tudi conte Dubsky iz Medeje in njegova soproga. Calligaris poroča dalje, da so ostali doma: njegov kaplan, župnik v Campolongo in dr. Tarlo, duhovnik v Romansu.

— **Iz bombardirane Gorice** priobčuje "Käertner Tagblatt" pismo, iz katerega posnemamo: "Česte v mestu postajajo nemirnejše. Čeprav je Gorica odprto mesto, je Italijani obstrlejujejo vsak dan in granate in šrapneli ne padajo samo na periferijo, marveč tudi na trge in glavne ceste. Zakristija v stolni cerkvi je razdejana, poškodovanih obilo hiš. Mnogo civilistov ranjenih in ubitih, materialna škoda ni majhna. Videl sem mater, ki je hitela z otrokom v naročju čez cesto. Kri je tekla čez obraz otroku, šrapnel je bil razpočel nad njim. In videl sem žensko, ki je pela po ulici, kričala in si ruvala lase, smejala se, da ni je šlo skozi mozeg, granata je bila padla v njeno bližino in revna ženska je zblaznela.

— **Veliko poverjenj** v Dalmaciji. Aretirali so več uslužbenecv deželnega gospodarskega sveta v Dalmaciji, baje je zaprtih 6 oseb. Podrobnosti sicer še niso znane, ali zatrjuje se, da je poverjenega nad pol milijona kron. Tajnik Hribar je odsoten. Svoj čas je bil poslan, da nakupi razno blago za društvo, ki ima skrbeti za aprovizacijo gorenje Dalmacije, ali so ga zaman iskali, baje je bil odšel v Italijo.

— **Občinska redarja** obsojena radi krive ovadbe. Pred deželnim sodiščem v Trstu se je vršila razprava proti dvema občinskima redarjema iz Imotskega radi neke

ovadbe, s katero sta bila osumljena dva Imočana žaljena cesarskega manifesta. Pokazalo se je, da je ovadba neutemeljena. Redarja sta obsojena vsak na 4 mesece zapora.

— **Begunci iz primorskih dežel** se nahajajo po raznih severnih deželah in po Ogrskem. Tako so zlasti na Moravskem, Češkem, Nizije in Gornje Avstrijskem. Na Moravskem je izkazanih doslej Slovencev 8627, na Nizjeavstrijskem 1060, na Ogrskem v Tolni in Fejerju 11.000, skupno 20.687. Italijanov pa je izkazanih po omenjenih deželah 85.697. Torej ogromno število napram Slovincem. To pa treba umeti: Slovenci so po večini samostojni kmetje, ki niso šli vsi v Lipnico in od tam v severna dežela, marveč jih je jako dosti po Kranjskem in Štajerskem, iz Furlanije in Trsta pa je šla večina z evakuacijskimi vlaki, iz Istre pa so večinoma morali oditi. Poleg tega treba vpoštovati na primer glede Gorike, da je po vojni prizadet več furlanski del dežele, slovenski pa v delih ob Soči na levem bregu v glavnem. — Zlasti v St. Pöltnu je

mного beguncev z Goriškega, tako so tam begunci iz občine Podgora, potem iz raznih drugih krajev kakor iz Ločnika, Fare itd. V Gross-Gerungsu so: iz Gorice, Ločnika, Podgore, Pevme, iz Plavi, Kanala, Števerjana, Deskel, Marjinega Celja, iz Doberdoba; v St. Pöltnu je odšlo naenkrat 187, drugič 225 oseb. V Oberhollabrunnu je odšlo 258 oseb, največ iz Doberdoba, potem iz Dola, Volč in Tolmina. — To pesnemamo po dosedanjih izkazih.

NA PRODAJ

je lota nasproti slovenske cerkve v Chicagu. Cena \$675.00.

Nova moderna hiša v Cicero, Ill., v dva nadstropja s pritlikjem (basementom) s 5 in 6 sobami. Nizka cena: samo \$5500.00

Oglasite se pri:

FRANK KOSMACH,

2116 W. 22. St., — Chicago, Ill.

NE ZAKASNI.

Pridi in si oglej naše lepe zimске obleke, suknje (Mackans)

Naše obleke so ukrojene po najnovjši modi, takozvane "Peck Victor".

V naši prodajalni dobite vse oprave, dalje obuvala za moške in dečke (šolarje)

Mi izdelujemo obleke za moške po meri. Cene od \$15.00, \$18.00, \$20.00 in naprej.

Naše blago je vse jamčeno, ali garantirano. — Cene primerne.

Pridi in si oglej prejo našo zalogo, predno greš k tujcu. Pokaži da nisi nevoščljiv domačim trgovcem in da se držiš gesla Svoji k svojim!

Patlogar & Thomas
133 So. Union Ave. vogal D. ceste, Pueblo, Colo.

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine

priporočamo

prvo in najstarejšo domačo tvrdko

F. Kerže Co.
2711 So. Millard Avenue
Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastoj. — V zalogi imam še nekaj obeskov na spomin 20. letnice K. S. K. J. kot so jih prejeli delegatje zadnje konvencije. Pozlačeni in čisto zlato.

V zalogi jih imam samo jaz in nikdo drugi ne.

Z \$1.00

se otvori lahko pri nas

hranilno vlogo

katera se obrestuje po 3%

Joliet Trust & Savings Bank

114 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.

POZOR! Kadar se nahajate v gostilni,

3 pristne pijače, 2 zdravilne.

zahtevajte vedno dobre, zdrave in pristne pijače, in to so A. Horwatove: Importirani Brinjevec, Slivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Kranjski Grenec. Moja trdka je prva i edina samostojna, ki importira žgane pijače in zelišča naravnost iz Kranjskega. Rojaki, zapomnite si, da je A. Horwatovo Grenko Vino napravljeno iz najboljšega kalifornijskega rudečega vina in iz najzdravejših zelišč ter nadkriljuje vse druge pijače te vrste za človeške zdravje. Ravno tako Kranjski Grenec. Posebno ako pijete slabo žganje, ne bo nikdar škodovalo, če denete polovico tega grenčeca vmes.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

KRONA V VIŠAVI.

SPISAL JOSIP PREMK.

(Dalje.)

Jakob ga je gledal iz hleva in videl, kako si pritiska robce na usta, kot da ne more prenesti ostrega zraka, in vsakokrat, ko ga je posilil kašelj, se je upognil in sklonil bolešno, in v lice mu je udarila temna rdečica.

"Stopi v hišo, da se ne prehladiš," ga je opomnil, ko je prišel k njemu; a Dominik je skimal in stopal počasi dalje gorindol.

Jakob je izginil v veži, a se kmalu zopet pojavil na vratih s težkim kožuhom, ki ga je imel od očeta.

"Daj, saj ogrni se," mu ga je ponudil, a Dominik se je branil, pa ker se Jakob le ni dal pregovoriti, je vendar oblekel očetov kožuh, ki mu je segal skoro o pete.

"Dominik, meni se zdi," je prišel Jakob skrbno, "da nisi bogve kako trdnega zdravja. Dobro bi bilo, če bi pil kako gorsko evetje —"

Dominik pa ga je pogledal debelo in se mu je celo nasmehnil. "Le pusti gorsko evetje, Jakob in nikar se ne skrbi!"

"In svoji ženi bi kaj sporočil," ga je opomnil Jakob plaho in skušal počasi napeljati pogovor na stvar, ki ga je zelo zanimala.

"Ženi?" se je začudil Dominik in namršil obrvi. Čelo se mu je nabralo v temne gube in Jakob je spoznal, da mu kar nič ni po volji njegovo govorenje. "Kakšni ženi?"

In sedaj Jakob ni vedel, kako in kaj bi odgovoril, da bi ga zopet ne razdražil. Pogledal je v tla in si je pomaknil kučmo nazaj na tilnik.

"I no," je dejal naposled počasi in gledal tja nekam čez travnik — "pred leti, ako se prav spominjam, si sporočil po nekem tiskanem listu, da si se oženil tam nekje... z neko... eh, pozabil sem ime in kraj!"

Dominik je razširil oči in se je pogladil po redki ošiveli bradi.

"Glej, pozabil sem, da sem sporočil," je zamrmral, a v obrazu se mu je poznalo, da ne govori rad o tej stvari. "Da, oženil sem se, kaj zato, pa je umrla — pred leti že," je dostavil in odšel proti koncu hiše. Tam je postal, pritiskal zopet robec na usta in se zagledal v gore, ki so bile pokrite z debelim snegom.

Jakob je uvidel, da noče govoriti o stvari kaj več in je odšel v hišo, kjer je povedal ženi in Manici, da je Dominik udovec in ni čudno, če je tako čemerem.

"Gotovo je bila lepa in rad jo je moral imeti, seveda, zato žaluje in se ogiblje družine. Re-vež," je pripomnil in naglo umolknil, ker na večnem pragu se je prikazal Dominik.

Odložil je kožuh in odšel naravnost v gornjo sobo; a ko je prišla Manica za njim, da zapre okno in zakuri v peči, ga je našla na veliko začudenje v postelji.

"Dominik, ali si bolan?" ga je povprašala skrbno in pristopila k njegovemu zglavju; a Dominik je nevoljno nagubančil čelo in odkimal:

"Okno zapri in zakuri," ji je velel in se obrnil v zid. Čez nekaj časa pa je odgnil odejo do pasu in se uprl na komolec.

"Tako zadržalo je v sobi, tako težak zrak. — Manica, daj mi vode."

Manica se je stresla, kajti prvič, odkar je bival v njeni bližini, jo je nazval s imenom.

Podala mu je vode in je videla, da se mu roka trese.

"Dominik, ti si resnično bolan," ga je opomnila in gledala dobrotno in usmiljeno. "Ali naj pošljemo v trg po zdravnika?"

"Kako ste grozni vsi skupaj!" je vzdihnil in stisnil ustnice. "Kaj hočete vendar z boleznijo in zdravlili? Saj sem zdrav, pustite me vendar!"

Nato je legel nazaj in Manica se ni upala več izpregovoriti. Pospravila je še nekoliko okrog peči in je odšla molče.

Med vrati se je ozrla še enkrat, a izpod odeje se je videla samo redka, osivela brada, njegov obraz pa je bil skoro popolnoma pogreznjen v blazine.

Ko je povedala Jakobu in Cili, kaj je z Dominikom, se je pojavila na Jakobovem obrazu skrb in prestrašenost in prišel je takoj ugrabiti, kaj bi se ukrenilo.

"Zdravnika ne mara," je premišljeval in gledal zdaj v Manico, zdaj v Cilo — "zdravila tudi ne, težave so z njim. Kaj neki mu je treba tičati vedno med tistimi knjigami in tratiti še noči, ko je slab in spanja potreben. Pa si ne da svetovati! Še ne poslušajo človeka, ki mu hoče dobro in pametno. Bojim se, da ga bo zvil kar naenkrat. Pet let je mlajši od mene, pa izgleda, kakor da je moj oče. Čudno se je izpremenil, nikoli nisem mislil, da se bo tako zgodilo. Včasih, Bog mi odpusti nekrščanske misli, se mi zdi, kakor da ni več pri pravi pameti. Pogleda te, posluša, ko mu kaj pripoveduješ, pa če ga vprašaš potem to in ono, odgovori čisto kaj drugega ali pa odide brez odgovora. Bogve, kaj je z njim, da ni več za pogovor, niti za družbo. ... Tiste knjige, če bi bilo po mojem, bi mu poskril za nekaj časa, kaj mu je neki v nameri gledati vanje: ako se ni do sedaj naučil, ker je želel in mislil, se zdaj na stara leta menda tudi ne bo. To bi že lahko vedel, pa mu reci kaj, ko te gleda, kakor da ne razume več materinega jezika in misli svoje stvari, pa če bil bil menda tudi v cerkvi pri pridigi. Saj res, k župniku stopim in povem, da je obolel, naj pride on in ga pregovori in mu nasvetuje, kar je prav in potrebno. Če pa bi bilo tako daleč, pa je tudi potrebno, da se spravi z Bogom, da bo saj umrl kakor kristjan. Pa tako hudo menda še ni, no, pa bomo že videli."

In čez pol ure je gazil Jakob v kožuho in kučmi proti vasi, da obvesti župnika Andreja o Dominikovi bolezni.

Manica pa se je potikala po hiši in ji ni bilo do dela, vse tako pušto in dolgočasno se ji je zdelo povsodi, kamor se je obrnila.

Tudi druga leta je zapadel sneg po dolini zlatopoljski, mrzel veter je žvižgal okrog Klandrove hiše in solnce se ni prikazalo po cele tedne, pa je bila Manica vendar zadovoljna in celo veselila se je teh mrzlih dni. Zdal pa ji ni bilo nikjer obstanka: hodila je iz izbe v shrambo, po veži, ob ognjišču, okrog hiše in povsodi, kakor da išče dela, pa se ni dotaknila ničesar. Postajala je tu pa tam, podpirala roke v boke in gledala zamišljeno zdaj v to zdaj v ono stvar. Čim bolj se je skušala otrestiti vsake misli na Dominika, tem pogostejše je vstajal pred njo njegov bledikast obraz in ni ga bilo kraja ne kota, kjer bi ubežala njegovi podobi.

Popoldne je prišel župnik Andrej in se napotil naravnost v njegovo sobo. Ko je potkal lahno na vrata, se mu prvi hip ni nikdo odzval; šele čez nekaj časa je zaslišal nekak šum, kakor da se je postelji nekdo obrnil in glas, ki ga je zaslišal iz sobe, je bil hripav in skoro osoren.

Dominik je ležal v posetlji napol dvignjen, uprt z levim komolcem v zglavje in gledal proti vratom.

"A, ti si," je dejal, ko je vstopil župnik Andrej in ga pozdravil s prijaznim nasmehom. "Pa kaj te je prineslo v tem mrazu in snegu?"

Župnik Andrej je opazil, da je Dominik precej dobre volje in je sedel zadovoljno poleg postelje. "Sporočil so mi, da si obolel," je opomnil a Dominik je skimal nezadovoljno in stisnil obrvi nizko na oči.

"Kaj ti ljudje vsega ne store! Veš, to je grozno! Mučijo me in nadlegujejo, da se mi je pristudilo že vse skupaj. In sedaj prihajajo celo k tebi s takimi novicami. Ne, to je neznosno," se je razjezil, da mu je udarila v lice lahna rdečica. Hotel je izreči še nekaj, a tistikrat so se mu žile v vratu napele in iz prsi mu je udaril suh kašelj. Prijel se je za čelo, potegnil z roko preko oči in legel nazaj.

"Dominik, ne razburjaj se," ga je opomnil župnik Andrej prijeteljsko in mu popravil odejo —

"to ti škoduje, ker begve kako trdnega zdravja res nisi."

Pa Dominik je zamahnil z roko in se ni dal umiriti. "Ti ne veš, ker jih ne poznaš. Komaj napravim korak iz sobe, so mi že za petami s stoterimi vprašanji in mučijo s svojo glupostjo in radovednostjo človeka in ne spoznajo, da so mi nadležni. Če bi moral živeti med njimi leto dni, bi menda zblaznel! In sedaj so si kakor pravi, izmislili bolezen! Kakšno in kdo jo ima? Jaz ne! Če pa sem v postelji, ker mi je nekako težko in slabo, kakor se to pogosto zgodi, še ni potreba razbodbati, kakor da je že vsa zlatopoljska dolina polna mrlčev. Kako bedasto je vendar to ljudstvo!"

Župnik je nekaj časa molčal, nato je povzel mirno in se primaknil bliže k njegovemu zglavju.

"Ti jih sodiš napačno, Dominik. Nič drugega, nego ljubezen in prava bratska skrb je v njihovih srcih. Tebi je vse to tuje, ker ne razmišljaš o njih, ker živiš popolnoma drugačno življenje kakor oni. Mislijo smo vsi, ko si prišel na svoj dom, da si odpočiješ, da se odtegneš vsaj nekaj časa od svojega duševnega dela, a smo se varali, kakor vidim. Tvoji ljudje te ljubijo in vidijo v tebi le svojega Dominika, a ne človeka, ki nima in noče imeti časa, da bi se razgovarjal o življenju in razmehah, ki se zde tebi smešne in malenkostne, a so njim važne in zanimive. Glej, dva meseca si že skoro doma, a o tvojem življenju vedo prav toliko, kakor prvi dan, ko so te pričakovali s takim hrepenenjem."

"Pa kaj hočejo?" ga je prekinil Dominik nervozno in se napol dvignil v postelji.

"Nič drugega, kakor da jim daš dobro prijateljsko besedo, da se pogovoriš z njimi, kakor si se kdaj v mladosti in da se jim saj nekoliko približaš in jim ne ostaneš taka zagonetka. Pusti za nekaj tednov svoje delo in pojdi med nje, da se razvedriš in oddahneš in ta visoka stena, ki se dviga zdaj med teboj in njimi, bo izginila popolnoma. Veruj mi, Dominik, tvoji živi so bolni, ti tiraš svojo duševno moč z železno silo višje, a ne pomisliš, da je treba odmora in počitka. Zato živa v tem bolnem duševnem razdraženju in ne čutiš, da ti peša telesna moč dana na dan kar očitno. Vem, da se ti zdi v tem svojem duševnem življenju vse, kar misliš, jo in govore ti ljudje, ki so ti po duhu popolnoma tuji, smešno in neznatno, da se ti zdi škoda trenotka, ki bi ga izgubil v pogovoru z njimi, a ne premisliš pri tem, da je to bolno samoljubje, ki je škodljivo ne samo tebi, temveč vsem, ki pridejo s teboj v dotiko. Kakršenkoli je cilj tvojega življenja in delovanja, ako ni združen z ljubeznijo do rodne grude, je škodljiv in napačen. Ako si šel v svet, da postaneš svojemu ljudstvu nerazumljiv in tuji, si zgrešil pravo pot in ob tvojem koncu ga ne bo, ki bi plakal za teboj in te proslavljal!"

Dominik ga je gledal zamišljeno in se mu je nasmehnil. "Andrej," je dejal polglasno in trudno — "če se prav spominjam, smo govorili tako v mladosti, ko je bilo naše obzorje še vse nejasno in temno."

"Nasprotno, prijatelj," mu je oporekal župnik Andrej in na ustnicah mu je krožil trpek nasmeh. "Da so ostali vsi istih nazorov kakor takrat, bi jih živelo danes mnogo srečneje in več bi koristili svojem narodu."

Dominik je zamahnil z roko in je odvrnil skoro razburjeno: "Čemu povsod in vedno edino svoj narod! Kaj ni vse človeštvo ena sama mogočna družba, vredna enake ljubezni ali enakega sovrastva, kakor že hočeš!"

(Dalje prihodnjič.)

SVARILLO.

Jaz zdolej podpisani naznanjam občinstvu, da nisem odgovoren ali plačnik nobenih dolgov, napravljenih po moji ženi Alice Videtich.

Math Videtich,
2059 W. 23rd St.
Chicago, Ill. 20. septembra 1915.
(Adv. 10. 27. 15.)

ZA VSEBINO OGLASOV je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor določa zakon.

To in ono.

V državi Siam imajo nekaj nad 3000 udomačenih slonov.

Naravoslovci so preračunali, da je na svetu približno 19,000 vrst raznih rib.

Na Francoskem so iznašli posebne vrste električno pripravo, s katero sušijo lesene hlode, zložene kar na kupe.

V Združenih državah se rabi v neki veliki pekarni električni stroj, s kojim se lahko naenkrat umije 2000 ponev.

Neki švicarski profesor je dognal, da polži nimajo čuta za vid. O tem se je prepričal pri številnih poizkusih.

Po raznih mestih Združenih držav je toliko kanalizacijskih odtokov, da bi se lahko s temi kanali obkrožilo celo zemljo.

Neki športnik je izumel zadnji čas posebne vrste trnke, ki riho samo stisnejo, brez da bi se kaj ranila, ko pograbi za vado.

Tobakovo seme je tako drobno, da se lahko z njim zaseje cel akter zemlje z samo za naprtnik veliko tega semena.

Noj, ako razjarjen, je zelo nevaren, ker lahko umori s svojimi nogami človeka.

Na falklandskem otočju je toliko žensk, da se računa po pet mož na vsako žensko osebo.

Posamezne skupine slanikov v morju se včasih raztezajo po 6 milj v dolžini in po 3 milje v širini.

Umetne cvetlice iz papirja in drugih snovi so pričele že pred več stoletji izdelovati nune po raznih samostanih v Italiji, da so s temi cveticami krasile oltarje v cerkvah.

Takozvani peruvijanski zdravilni balzam se ne prideluje iz zelišč ki rastejo v brazilski provinci Peru, temveč na obrežju otoka San Salvador v Bahami.

Prebivalstvo Kanade se je v zadnjih 4 letih pomnožilo za 850,000 ljudi, k tem se prišteva 1,330,000 novodošlih naseljencev v tem času. Kanada šteje sedaj 8,000,000 ljudi.

Dušilne ali strupene pline v vojni so poznali že stari Grki 430 let pred Kr. rojstvom.

V vojni 433—404 l. pred Kr. rojstvom med Atenci in Spartanci se je moralo udati mesto Delium samo radi dušilnega plina.

Sovražnik je namreč zanimal pred mestom velike sklade drv, namočene s smolo in žveplom. Ta dim bi bil kmalu stanovalec tega mesta zadušil, ako bi se ne bili pravočasno udali.

Muhe ne dihaajo skozi usta temuč skozi male luknjice na telesu. Muhe so tako močne, da nesejo lahko stvar, ki je 60—70krat težja od njih lastne telesne teže.

Pravo ime slovečega pisatelja potnih romanov Jules Verne je bilo Olshewitz.

Čevlji se v poletnem času bolj naglo trgajo kakor po zimi.

Velika Anglija poseduje okoli 10,000 otokov skupaj.

Predsedniki Švice se volijo samo za eno leto in ne dobivajo od vlade nikake stalne plače.

Na otoku Mauritius so plohe z gromenjem zelo redke, ker se pojavljajo ondi vsako 80. leto.

Republika Monaco ima najmanjše število stalnega vojaštva na celim svetu, samo 170 mož.

Na Kitajskem se goji več rac, kakor v vseh ostalih delih sveta skupaj.

Ako zahteva v Švici 50,000 volilcev ali 8 kantonov se mora dati vsako važno, če tudi že sprejeto predlogo parlamenta na splošno ljudsko glasovanje za sprejem ali odklonitev.

Kadenje tobaka pomanjšuje lakoto, radi tega naj se isto opusti neposredno pred jedjo.

Kadar napadajo gorile slone, rabijo pri tem močne palice ali debele veje dreves.

Beseda "Sandwich" (mrzel prigrizek) je posneta po primku nekega angleškega grofa sličnega imena. Ta grof je bil tako strasten igralec na karte, da ni hodil opoldne h kosilu ter je jemat namesto tega le prigrizke.

Smešnice.

Dobro odgovoril.

V pisarni za posredovanje ženitev: — "Ali ni ta dama, katero sem vam predstavil tako kot roža?"

— "Da, kakor sprešana roža v herbariju."

V šoli.

Učitelj: Jožek, s čim se pa igraš zopet, kaj imaš v roki?"

Jožek: "Nič."

Učitelj: "Deni isto takoj proč!"

Času primerno.

Mizarski pomočnik svojemu tovarišu, kovaškemu pomočniku: "Čemu pa nosiš lopato seboj na potovanju?"

— "Čudno vprašanje. Kadar zagledam od daleč žandarja, skopljem hitro ob cesti jarek in se skrijem vanj."

Sreča v nesreči.

A: "Ste li čuli, da je naredil trgovec N. že tretjič krdo?"

B: "Da, — prav ima! Saj ima tudi tri hčere za oddati."

Izgovor.

A: "Hiram, obleci si hitro rdečo srajco in deni čelado na glavo. Zelo se mudi, da gremo gasit k sosedu!"

B: "Ne morem. Srajca še ni suh, čelado ima pa moja žena na glavi, ko dela na vrtu."

Višek pohvale.

Očjemalec pri starinarju: "Je li zgledam v tej obleki res tako elegantno?"

— "Če bi prišli v tej obleki prosit za roko mojo hčer, dal bi vam jo takoj v zakon."

Čuden izgovor.

— "Čemu si pa kupil svoji ženi tako dragocen prstan? Ali se ti ne zdi to preveč stroškov?"

— "Ravno nasprotno! Odkar sem ji kupil to dragocenost, ni kupila žena nobenih rokavic več."

Času primerno.

— "Mislim, da bomo imeli pri nas kmalu mir?"

— "To bi bilo res želeli! Kako pa to misliš?"

— "Danes so pri nas vse tri mirovne sodnike zaprli."

Stara iznajdba.

— "Si že čul, da je iznašel Edison nove vrste žarke, s katerimi je mogoče prodreti in videti skozi zid?"

— "To ni nič posebnega. Že stari Feniciani so imeli take naprave."

— "Kateri?"

— "Okna, pri hišah."

Pred sodnijo.

Sodnik obtoženec: "Zdi se mi, da sem Vas že nekoč videl, pa se ne spominjam ravno kje?"

Obtoženec: "Pred leti sem poročeval jaz Vašo mlajšo hčerko igrati na klavir."

Sodnik: (srdito). Deset let je že!

Frank Petkovšek

720 Market Street

WAUKEGAN, ILLINOIS

Zastopnik raznih parobrodskih družb. Pošilja denarje v stare domovine in e-pravijske notarske posle.

Se toplo priporoča Slovincem v Waukegan in okolici.

ŠOLA

za učenje vožnje z avtomobil.

Kdor se hoče temeljito in kmalu priučiti vožnje z avtomobil, ali isto popravljati, naj pride k nam v šolo, kar mi vse to učimo. Poduk se vrši pedvnu in ponoči!

Mi garantiramo, da dobi učenec "Licence" ali dovoljenje. Pridite se torej učiti k nam!

PENN AUTO ŠOLA

Murtland Ave. and Kelly St.

(55.—11. 5.) Pittsburgh, Pa.

PETER CULIG
JAVNI NOTAR

1245 So. Santa Fé Avenue,

Pueblo, Colo

Izdeluje vsakovrstne pravoveljne listine, spadajoče v notarsko stroko za Združene države in stare domovine.

M. POGORELC

trgovec z zlatino

29 E. Madison St. Room 1112.

CHICAGO, ILL.

Pišite po cenik!

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo \$15.50, K 50 samo \$7.75
s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IMENIK KRAJEVNIH
DRUŠTEV K. S. K. J.

1. Društvo sv. Stefana, Chicago, Ill. Predsednik: John Stefan, 2313 So. L. 2nd St.; tajnik: Math. Grill, 1823 W. 22nd St.; zastopnik: Anton Gregorič, 2027 W. 23rd St. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu, v slovenski cerkveni dvorani.
2. Društvo sv. Jožefa, Joliet, Ill. Predsednik: A. Golobčič, 211 Jackson St.; tajnik: John Vidmar, 1112 N. Broadway St.; zastopnik: John A. Težak, 1012 N. Chicago St. Redna seja se vsi vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole, 108 Clay St.
3. Društvo Vitezi sv. Jurja, Joliet, Ill. Predsednik: John Pedzirtz, 1506 Center St.; tajnik: Anton Nemanič ml., 1000 N. Chicago St.; zastopnik: Anton Nemanič st., 1000 N. Chicago St. Redna seja se vsi vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole, 108 Clay St.
4. Društvo sv. Cirila in Metoda, Tower, Minn. Predsednik: Frank Schweiger, Box 835, Soudan, Minn.; tajnik: John Loushin, Box 1230, Soudan, Minn.; zastopnik: Geo. Nemanič, Box 741, Soudan, Minn. Mesečna seja se vsi vsako drugo nedeljo v Tower, Minn.
5. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill. Predsednik: John Tomš, 118 — 4th St.; tajnik: John Pražen, 1121 — 3rd St.; zastopnik: Josip Gende, 70 — 2nd St. Mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v Math. Kumpovi dvorani.
6. Društvo sv. Jožefa, Pueblo, Colo. Predsednik: Math. Jerman, 321 Palm St.; tajnik: Peter Čulig, 1245 So. S. F. Ave.; zastopnik: Math. Novak, 300 Spring St. Redna mesečna seja se vsi vsakega 14. v lastni društveni dvorani.
8. Društvo sv. Cirila in Metoda, Joliet, Ill. Predsednik: Frank Terlep, 1407 N. Hickory St.; tajnik: Math. Buchar, 706 N. Broadway; zastopnik: Stephen Stukel, 1200 Elizabeth St. Mesečna seja se vsi redno vsako tretjo nedeljo v šolski dvorani.
10. Društvo sv. Roka, Clinton, Ia. Predsednik: John Stefančič, 608 Pearl St., Lyons, Ia.; tajnik: John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Ia.; zastopnik: John Tancik, 609 Pearl St., Lyons, Ia. Mesečna seja vsako 2. nedeljo.
11. Društvo sv. Janeza Krst., Aurora, Ill. Predsednik: Anton Fajfar, 417 Fulton St.; tajnik: Anton Krajnc, 500 N. Broadway; zastopnik: Anton Jeraj, 670 Hay St. Redna mesečna seja se vsi vsako prvo nedeljo v W. Rossovi dvorani in sicer ob 9. uri dopoldne.
12. Društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa. — Predsednik: John DeFman, P. O. Tajnik: Karol Zalar, box 547; zastopnik: John Teiban, P. O. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.
13. Društvo sv. Jan. Krst., Biwabik, Minn. Predsednik: Math. Junko, Box 524; tajnik: Math. Tomatz, Box 144; zastopnik: Josip Gilad, Box 58 Pineville, Minn. Redna mesečna seja: vsako prvo nedeljo v navadni družt. dvorani.
14. Društvo sv. Jan. Krst., Butte, Mont. Predsednik: John Tekausič, 436 Watson Ave.; tajnik: Karol Plesnik, 511 Watson Ave.; zastopnik: Karol Plesnik, 511 Watson Ave. Redna mesečna seja se vsi vsako drugo v četrti sredi v "Cash House" dvorani.
15. Društvo sv. Roka, Allegheny, Pa. Predsednik: George Flajnik, 3329 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.; tajnik: Frank Čvetič, 4636 Hatfield St. Pittsburgh, Pa.; zastopnik: Math. Klarič, 1146 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa. Redna mesečna seja se vsi vsako tretjo nedeljo v K. S. Domu.
16. Društvo sv. Jožefa, Virginia, Minn. Predsednik: Math. Kostainssek, 302 Wyo. Ave.; tajnik: John Sumrada, Box 349; zastopnik: Anton Skubec, 113 Chestnut St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v "Duluth Brewing" dvorani.
17. Društvo Marije Pomočnice, Jenny Lind, Ark. Predsednik: Martin Čol, Box 75; tajnik: John Eržen, Box 47; zastopnik: Mihael Paučnik, Box 82. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.
20. Društvo sv. Jan. Krst., Ironwood, Mich. Predsednik: Frank Smaltz, 298 Bondy St.; tajnik: John Ramuta, 418 Bonne St.; zastopnik: Paul Mukavec, 207 Bondy St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
21. Društvo sv. Jožefa, Federal, Pa. Predsednik: Frank Beck, P. O. box 31, Presto, Pa.; tajnik: John Krek, Box 205, Burdine, Pa.; zastopnik: Frank Primolič, Box 237, Burdine, Pa. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Slovenski dvorani.
23. Društvo sv. Barbare, Bridgeport, Ohio. Predsednik: Anton Hočevan, R. F. D. 2, Box 11½; tajnik: Frank Hočevan, R. F. D. 2, Box 11½; zastopnik: Frank Gregorič, R. F. D. 2, Box 11½. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Boydsville, Ohio.
24. Društvo sv. Barbare, Blocton, Ala. Predsednik: Josip Skok, Box 317; tajnik: Josip Anbel, Box 410; zastopnik: Frank Keržič, P. O. W. Blocton, Ala. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v prostorih br. Jos. Anbelna.
25. Društvo sv. Vida, Cleveland, Ohio. Predsednik: Mih. Sotnikar, 6305 Glass Ave. N. E.; tajnik: Josip Rus, 6712 Bonna Ave. N. E.; zastopnik: Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Knausovi dvorani.
29. Društvo sv. Frančiška Sal., Joliet, Ill. Predsednik: Mart. Težak, 1201 Hickory St.; tajnik: John Lekan, 406 Marble St.; zastopnik: Josip Legan, 209 Indiana St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v dvorani šole sv. Jožefa.
30. Društvo sv. Petra, Calumet, Mich. Predsednik: Mihael Majerle, 7 Chestnut St.; tajnik: John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave.; zastopnik: John R. Sterbenz, 2008 Calumet Ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo po prvi sv. maši v cerkveni dvorani.
32. Društvo Jezus dobri Pastir, Ensmelaw, Wash. Predsednik: Joseph Padic, R. R. No. 1; tajnik: Josef Malnerich, R. R. No. 1, box 70; zastopnik: Josef Malnerich, R. R. No. 1, box 70. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v društveni dvorani.
33. Društvo sv. Marije Dev., Pittsburgh, Pa. Predsednik: Peter Balkovec, 5206 Dresden Alley; tajnik: John Filipčič, 5161 Natrona Alley; zastopnik: Josip Pavlakovič, 54 Low Rd., Sharpshg. Pa. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Kranjci Slev. Domu, 57 Str.
38. Društvo sv. Petra in Pavla, Kansas City, Kans. Predsednik: Peter Majerle, 415 North 5th St.; tajnik: Peter Majerle, 323 Ann Ave.; zastopnik: Rev. Anton Leskovec, 515 Ohio Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Slovenski dvorani, 515 Ohio St.
39. Društvo sv. Jožefa, Riggs, Iowa. Predsednik: Anton Fir, R. D. 2, Delmar, Iowa; tajnik: Jos. Lukošič, P. O. Brown, Iowa; zastopnik: John Skala, R. D. 2, Delmar, Iowa. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Riggs, Iowa.
40. Društvo sv. Barbare, Hibbing, Minn. Predsednik: Mihael Bifal, 126 — 2nd Ave. (Brooklyn Ad.); tajnik: John Povšna, 311 — 3rd Ave. Hibbing, Minn.; zastopnik: Al. Pucelj, 5 Av. (Brooklyn Ad.) Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v "Model Hall".
41. Društvo sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Ig. Podvasnik, 4734 Hatfield St.; tajnik: John Bojanc, 207 — 57th St.; zastopnik: Joseph Walendčič, 5412 Carnegie St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo točno ob 9 uri dopoldne v K. S. Domu.
42. Društvo sv. Alojzija, Steelton, Pa. Predsednik: Mart. Krašovec, Box 206; tajnik: Anton Hren, 252 Main St.; zastopnik: Anton Papič, 125 Frederick St. Mesečna seja vsak tretji četrtek v dr. dvorani.
43. Društvo sv. Jožefa, Anaconda, Mont. Predsednik: Frank Petelin, 622 E. 3rd St.; tajnik: Mih. J. Kraker, 614 E. 3rd St.; zastopnik: Mih. J. Kraker, 614 E. 3rd St. Mesečna seja: vsak prvi in tretji tork v cerkveni dvorani.
44. Društvo Vitezi sv. Florijana, So. Chicago, Ill. Predsednik: Math. Pirnar, 9005 Ave. "L"; tajnik: Jakob Smrkar, 9520 Ave. "L"; zastopnik: Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Medošovi dvorani.
45. Društvo sv. Cirila in Metoda, E. Helena, Mont. Predsednik: Josip Majerle, Box 59; tajnik: Josip Sazek, Box 15; zastopnik: Josip Lozar, Box 36. Mesečna seja: 14. in 18. v mesecu v Josip. Lozarjevi dvorani.
46. Društvo sv. Frančiška Seraf. za Greater New York, N. Y. Predsednik: Josip Rems, 729 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.; tajnik: John Držar, 329 East 88. St., New York, N. Y.; zastopnik: Mihael Pirnat, 2803 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani G. König-a, 167 E. 4th St., New York City.
47. Društvo sv. Alojzija, Chicago, Ill. Predsednik: John Stajer, 1717 So. Racine Ave.; tajnik: John Wukšinski, 2432 So. Hamlin Ave.; zastopnik: Mart. Nemanič, 1900 W. 22nd St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v cerkveni dvorani.
49. Društvo Jezus Dobri Pastir, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Mike Markovič, 1181 Progress St. N. S.; tajnik: Geo. Weselich, 5214 Natrona Alley; zastopnik: Stefan Rogina, 4831 Plum Alley. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Pittsburgh, Pa.
50. Društvo Marije Sedem Zalosti, Allegheny, Pa. Predsednik: John Mrazvič, 1114 Voskomp St.; tajnik: Frank Trempuš, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.; zastopnik: Marko Ostronich, 1182 Voskomp St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v Pittsburgh, Pa.
51. Društvo sv. Petra in Pavla, Iron Mtn., Mich. Predsednik: Josip Groznik, 206 — 4th St.; tajnik: Nick Paljuk, 1106 Vulcan St.; zastopnik: Frank Stanja, 505 Blaine St. Mesečna seja: vsi ko prvo nedeljo.
52. Društvo sv. Alojzija, Indianapolis, Ind. Predsednik: John Hribernik, 2615 W. Walnut St.; tajnik: A. Pavell, 708 N. Warman Ave.; zastopnik: Jakob Stöger, 768 Warman Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Gačnikovi dvorani ob 1. popoldne.
53. Društvo sv. Jožefa, Waukegan, Ill. Predsednik: Frank Jerina, 1017 Wadsworth Ave.; tajnik: John Petkovsek, 1020 Sher. Rd., N. Chicago, Ill.; zastopnik: Frank Opeka, 26 Lenox Ave. N. Chicago, Ill. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Math. Slana-tovi dvorani.
54. Društvo sv. Sreca Jezus, Chisholm, Minn. Predsednik: Jos. Ule, Box 257; tajnik: Fr. First, ml., 124 Hemlock St.; zastopnik: John Klun, box 668. — Mesečna seja: vsako prvo nedeljo po 20. v mesecu v Fr. Hrenovi dvorani.
55. Društvo sv. Jožefa, Crested Butte, Colo. Predsednik: Ivan Težak, L. Box 59; tajnik in zastopnik: Math. Skala, L. Box 41. Mesečna seja vsako četrto nedeljo ob 2. uri popoldne, v Hrvatski dvorani.
56. Društvo sv. Jožefa, Leadville, Colo. Predsednik: John Vidmar, 502 W. Chestnut St.; tajnik: Frank Cerjak, 509 Elm St.; zastopnik: Anton Novak, 630 W. 2nd St. Mesečna seja vsakega 14. v mesecu.
57. Društvo sv. Jožefa, Brooklyn, N. Y. — Predsednik: Josip Čvetkovič, 328 Bond St.; tajnik: Gabriel Tasotti, 423 Throop Ave.; zastopnik: Albin Zakrajčič, 403 South 5th St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v dvorani Kueller & Mrak, 211 Graham Ave.
58. Društvo sv. Jožefa, Hager, Pa. Predsednik: Boštjan Dolenc, R. F. D. 2, Box 125 Irwin, Pa.; tajnik: Jernej Bohine, R. F. D. 2, Box 107 Irwin, Pa.; zastopnik: Tomaž Oblak, R. F. D. 2, Box 140 Irwin, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v lastni dvorani.
59. Društvo sv. Cirila in Metoda, Eveleth, Minn. Predsednik: John Kuzma, 202 Grant Ave.; tajnik: Frank Peterlin, Box 802; zastopnik: Mart. Sukle, P. O. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Maks Stipetičevi dvorani.
60. Društvo sv. Janeza Krst., Weno, N. Y. Predsednik: Josip Brenc, Box 204; tajnik: Frank Brezovec, Box 76; zastopnik: Mart. Pirnar, Box 62. Mesečna seja: vsako prvo soboto.
61. Društvo Vitezi sv. Mihaela, Youngstown, Ohio. Predsednik: Ivan Srebič, 1204½ Dak. Ave.; tajnik: Peter Vouk, 803 W. Rayem Ave.; zastopnik: John Jerman, box 241. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani stare hrvaške cerkve.
62. Društvo sv. Petra in Pavla, Bradley, Ill. Predsednik: Frank Drasler, 268 Wabash Ave.; tajnik: Louis Shilz, Box 373; zastopnik: Anton Križan, Box 364. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v cerkveni dvorani.
63. Društvo sv. Lovrenca, Cleveland, Ohio. Predsednik: Anton Globokar, 2612 E. 82nd St. S. E.; tajnik: John Susteršič, 7718 Isler Ct. S. E.; zastopnik: Frank Jernejčič, 3550 E. 81st St. S. E. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v M. Plutovi dvorani, 3611 E. 81st Street S. E.
64. Društvo sv. Jurja, Etna, Pa. Predsednik: Jos. Kolakovič, 47 Chasman Ave.; tajnik: John Škof, 13 Ganster St.; zastopnik: Frank Škrilin, 13 Wine St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo ob 2. uri pop. na 28 Bridge St., Etna, Pa.

65. Društvo sv. Jan. Evangel., Milwaukee, Wis. Predsednik: Anton Golobčič, 238 Fla. St.; tajnik: John Kegel, 243 — 1st Ave.; zastopnik: Fr. Prapčič, 293 Reed St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v "Ilija" dvorani.
66. Društvo sv. Frančiška, Cleveland, Ohio. Predsednik: Josip Mehle, 7505 Woodland Ave.; tajnik: Eg. Verhovec, 2777 120th St. S. E.; zastopnik: Anton Susteršič, 8116 Otter Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 1. popoldne.
67. Društvo sv. Nikolaja, Steelton, Pa. Predsednik: M. Matjašič, 556 So. 3rd St.; tajnik: M. Matjašič, 556 So. 3rd St.; zastopnik: Josip Kambič, 542 So. 3rd St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani dr. sv. Alojzija.
68. Društvo sv. Barbare, Irwin, Pa. Predsednik: Josip Holtič, Box 248 — Adamsburg, Pa.; tajnik: John Terbots, Box 276 Manar, Pa.; zastopnik: Fr. Raspotnik, Box 105, Westmoreland City, Pa. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Westmoreland City, Pa.
69. Društvo sv. Jožefa, Great Falls, Mont. Predsednik: Ignac Tronkeli, 2217 N. 8th Ave.; tajnik: Math. Ulrich, 3409 N. 5th Ave.; zastopnik: Jakob Stariha, 1711 N. 6th Ave. Mesečna seja: vsako tretjo soboto.
70. Društvo sv. Sreca Jezusov., St. Louis, Mo. Predsednik: John Lukošič, 2217 So. 2nd St.; tajnik: John Mihelič, 2842 So. 7. St.; zastopnik: Anton Bukovec, 3400 Kosciusko St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo.
71. Društvo sv. Ant. Padov., Crab Tree, Pa. Predsednik: John Tome, box 94; tajnik: Andrej Jereb, Box 92; zastopnik: Ant. Barkovitz, Box 464. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v prostori br. Jereb.
72. Društvo sv. Ađtona Padov., Ely, Minn. Predsednik: Georg Peterel, box 925; tajnik: Louis Peršek, box 441; zastopnik: Jernej Janežič, box 398. — Mesečna seja vsako drugo nedeljo dopoldne ob 10 uri v Frank Virantovi dvorani.
73. Društvo sv. Jurja, Toluca, Ill. Predsednik: John Racki, P. O. Toluca, Ill.; tajnik: M. Pavletich, P. O. Toluca, Ill.; zastopnik: S. Polich, P. O. Toluca, Ill. Mesečna seja vsakega 18tega v mesecu v prostorih S. Polich-a.
74. Društvo sv. Barbare, Springfield, Ill. Predsednik: Jernej Miklar, 1848 S. Renfro St.; tajnik: John Petercel, 928 So. 15th St.; zastopnik: Jos. Gruber, 1831 So. 15th St. Mesečna seja: vsak četrtek po 15. v mesecu v šolski dvorani.
75. Društvo Vitezi sv. Martina, La Salle, Ill. Predsednik: Frank Mišjak, 428 Crossett St.; tajnik: John Novak, Box 173; zastopnik: Josip Bregac, 437 Crossett St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani Jos. Woodschank, 1153 — 1st Street.
77. Društvo Marije Vnebovz., Forest City, Pa. Predsednik: Frank Matos, Box 160; tajnik: John Osolin, Box 492; zastopnik: Anton Bokal, Box 552. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Mestni dvorani.
78. Društvo Marije Pomagaj, Chicago, Ill. Predsednik: Marija Jorga, 1703 W. 21st Pl.; tajnica: Marija Kobal, 2040 W. 22nd Pl.; zastopnica: Marija Kremer, 1804 W. 22nd Place. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v cerkveni dvorani.
79. Društvo Marije Pomagaj, Waukegan, Ill. Predsednik: John Zalar, 1021 Sheridan Rd.; tajnik: Math. Jereb, 1416 So. Sheridan Rd.; zastopnik: Frank Makovec, 1019 Prescott St., N. Chicago, Ill. — Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v M. Slana-tovi dvorani.
80. Društvo Marije Čist. Spočet., So. Chicago, Ill. Predsednik: Ursula Kučič, 9441 Ewing Ave.; tajnica: Marg. Stanek, 9619 Ewing Ave.; zastopnica: Katy Jakovčich, 9621 Ave. "M". Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani na 9485 — 95th Street.
81. Društvo Marije Sedem Zalosti, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Agnes Goršek, 843 Progress St. N. S.; tajnica: Josipina Fortun, 4822 Plum Alley; obe v Pittsburgh, Pa.; zastopnica: Ana Golobčič, 6 Martha St., West Etna, Pa. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo v K. S. Domu.
83. Društvo sv. Alojzija, Fleming, Kans. Predsednik: John Benedik ml., box Fr. Benedik R. E. 2, Pittsburgh, Kans.; tajnik: Anton Skubitz, box 64, R. E. 2, Pittsburgh, Kans.; zastopnik: Jos. Geront, R. E. 2, Pittsburgh, Kans. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v dvorani Frank Spharja.
84. Društvo Marije Sedem Zalosti, Trimountain, Mich. Predsednik: Ivan Krkovič, Box 235 Painesdale, Mich.; tajnik: Viktor Rodošević, Box 56, Trimountain, Mich.; zastopnik: Anton Pintar, Box 455 Painesdale, Mich. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Trimountain, Mich.
85. Društvo Marije Čist. Spočet., Lorain, Ohio. Predsednik: Jera Virant, 1700 E. 28th St.; tajnica: Frances Juh, 1794 E. 28th St.; zastopnica: Ivana Svete, 1782 E. 28th St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Al. Virantovi dvorani.
86. Društvo sv. Sreca Marije, Rock Springs, Wyo. Predsednik: Antonija Proj, 614 — 10th St.; tajnica: Johana Ferlič, 211 Sherman St.; zastopnica: Frances Mrak, Box 253. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Slovenskem Domu.
87. Društvo sv. Ant. Padov., Joliet, Ill. Predsednik: Math. Judnich, 1307 N. Broadway; tajnik: Rud. Kuleto, 1510 Cora St.; zastopnik: Stefan Štukelj, 1131½ N. Broadway. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v prostorih stare šole.
88. Društvo sv. Alojzija, Mohawk, Mich. Predsednik: Geo. Hribljan, Box 104 Ahmeek, Mich.; tajnik: Josef Butala, Box 416, Ahmeek, Mich. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Ahmeek, Mich.
89. Društvo sv. Petra in Pavla, Etna, Pa. Predsednik: Math. Belavič, 46 Bridge St.; tajnik: Ivan Kulšič, 44 Sycamore St.; zastopnik: Niko Erdeljac, 376 Butler St. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Benett, Pa.
90. Društvo sv. Cirila in Metoda, So. Omaha, Neb. Predsednik: Mart. Derganc, 118 N. 22nd St.; tajnik: Frank Kompare, 2201 Madison St.; zastopnik: Josip Gerdun, 1018 N. 27. St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v "Schlitz" dvorani.
91. Društvo sv. Petra in Pavla, Racine, Pa. Predsednik: Jos. Rudman, Box 175 Braddock, Pa.; tajnik: Lorena Blažina, Box 203, Braddock, Pa.; zastopnik: Lovr. Blažina, Box 203 Braddock, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v hrvatski cerkv. dvorani.
92. Društvo sv. Barbare, Pittsburgh, Pa. Predsednik: Ljuba Železnak, 4915 Butler St.; tajnica: Mar. Novogradeč,

- 4820 Harrison St.; zastopnica: Mar. Koniš, 4917 Plum Alley. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani v Benatu.
93. Društvo Friderik Baraga, Chisholm, Minn. Predsednik: Jos. Koderav, Box 422; tajnik: Peter Staudohar, 203 Central Ave.; zastopnik: Math. Knaus, 216 Oak St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo.
94. Društvo Marija Zdravje Bolnikov, Sublet, Wyo. Predsednik: Frank Solar, Box 94; tajnik: Joseph Juvan, Box 192; zastopnik: Frank Cirez, Box 124. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v mesecu, ob 10. dopoldne v dvorani br. Cirez.
95. Društvo sv. Alojzija, Broughton, Pa. Predsednik: Mih. Rebernik, Box 185; tajnik: Ant. Kozlevčar, Box 174; zastopnik: Jak. Brule, Box 197. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani dr. sv. Barbare.
96. Društvo sv. Barbare, Kaylor, Pa. Predsednik: Nik. Zvonarič, P. O. Seminoles, Pa.; tajnik: Karol Kožuh, R. F. D. 6, box 64, New Bethlehem, Pa.; zastopnik: Karol Kožuh, Seminole, Pa. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 2. uri popoldne v cerkveni dvorani.
97. Društvo sv. Barbare, Mt. Olive, Ill. Predsednik: Frank Vukelič, Box 724; tajnik: Anton Mušič, Box 723; zastopnik: John A. Knes, P. O. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 1. uri popoldne.
98. Društvo sv. Treh Kraljev, Rockdale, Ill. Predsednik: Anton Oberstar, 120 Moen St.; tajnik: Josip Snedec, 115 Davis St.; zastopnik: Alois Miklar, 114 Steel Vil. Ave. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Mavričevi dvorani.
100. Društvo sv. Jurja, Sunnyside, Utah. Predsednik: Anton Težak, Box 35; tajnik: Jakob Lončarič, Box 195; zastopnik: Anton Nemanich, Box 148. Mesečna seja: vsako zadnjo nedeljo v Pet. Barbolio dvorani.
101. Društvo sv. Cirila in Metoda, Lorain, Ohio. Predsednik: Jos. Hribar, 602 E. 32. St.; tajnik: John Kumke, 1735 E. 32. St.; zastopnik: Josip Svete, 1780 — 83 E. 28. St. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v Al. Virantovi dvorani.
102. Društvo "Novi Dom", Newark, N. J. Predsednik: Frank Škerbe, 23 Barbara St., Newark, N. J.; tajnik in zastopnik: Ivan Intihar, 21 Webster St., Newark, N. J. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo v prost. Fr. Stembal-a, 38 Newark St., Newark, N. J.
103. Društvo sv. Jožefa, Milwaukee, Wis. Predsednik: Math. Sekula, Hadley Pl. & 48. Ave.; tajnik: Louis Sekula, 425 — 45. Ave., West Allis, Wis.; zastopnik: Josip Janežič, 465 — 52. Ave., West Allis, Wis. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Cerkevni dvorani, West Allis.
104. Društvo Marija Čist. Spočetja, Pueblo, Colo. Predsednik: Ana Prince, 1222 Taylor Ave.; tajnica: Julija Krašovec, 1237 Elier Ave.; zastopnica: L. Terlep, 1230 Elm St. Mesečna seja: vsakega 15. v mesecu v prostorih M. Lukšetiča.
105. Društvo sv. Ane, New York, N. Y. Predsednik: Fany Pirnat, 2803 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y.; tajnica: Fany Staudohar, 1093 Linden Street, Brooklyn, N. Y.; zastopnica: Jospina Kerč, 424 E. 9. St., New York, N. Y. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo.
108. Društvo sv. Genovefe, Joliet, Ill. Predsednik: Marija Golobčič, 211 Jackson St.; tajnica: Marija Stanfel, 1001 N. Chicago St.; zastopnica: Ana Ulešič, 1028 Wilcox St. Mesečna seja: v poletnem času vsak prvi četrtek zvečer ob pol 8 uri v šolski dvorani.
109. Društvo sv. Družine, Alliquippa, Pa. Predsednik: Geo. Smarekar, box 71; tajnik: John Jager, box 137; zastopnik: Josip Traven, box 71. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo.
110. Društvo sv. Jožefa, Barberton, Ohio. Predsednik: Frank Brtoneel, 147 Center St.; tajnik: Jos. Lekšan, 149 Center St.; zastopnik: Alois Balant, 112 Sterling Ave. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v prostorih N. Dormish.
111. Društvo sv. Sreca Marije, Barberton, Ohio. Predsednik: Antonija Rataj, 513 First St.; tajnica: Mary Vidger, 112 Sterling Av.; zastopnica: Jera Podpečnik, P. O. Box 225. Mesečna seja vsako drugo nedeljo na 149 Center St.
112. Društvo sv. Jožefa, Ely, Minn. Predsednik: M. Mushich, Ely, Minn.; tajnik: John Kovach, box 365; zastopnik: Nik. Černich, box 924. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Cerkevni dvorani.
113. Društvo sv. Roka, Denver, Colo. Predsednik: Jos. Lesar, 5119 Clarkson St.; tajnik: Louis Andošek, 5173 Clarkson St.; zastopnik: John Turk, 4920 Pearl St. Mesečna seja: vsakega 13. v mesecu.
114. Društvo Marije Milosti Polna, Steelton, Pa. Predsednik: Marija Lončarič, 622 So. 2. St.; tajnica: Marija Butala, 768 So. 2. St.; zastopnica: Marija Staršašič, 764 So. 2. St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v dvorani dr. sv. Alojzija.
115. Društvo sv. Veronike, Kansas City, Kans. Predsednik: Marija Gutin, 428 N. 5. St.; tajnica: Maria Maurin, 419 Ferry St.; zastopnica: Ana Sajnič, 322 Ann Ave. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v prostorih 515 Ohio St.
118. Društvo sv. Pavla, Little Falls, N. Y. Predsednik: Chas. Laakovec, 4 Seeley St.; tajnik: Jac. Terček, 12 Seeley St.; zastopnik: Frank Gregrcik, 2 Cassler St. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo na 18 Seeley St.
119. Društvo Marije Pomagaj, Rockdale, Ill. Predsednik: Ana Marentič, 109 Moen Ave.; tajnica: Maria Kostec, 509 Moen Ave.; zastopnica: Marije Lozar, 222 Midland Ave. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.
120. Društvo sv. Ane, Forest City, Pa. Predsednik: Fanny Susman, box 611; tajnica: Maria Spec, box 611; zastopnica: Pavla Osolin, P. O. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo.
121. Društvo sv. Marije Pomagaj, Littlefalls, N. Y. Predsednik: Frances Turek, 4 Williams St.; tajnica: Katie Leskovec, 39 Danube St.; zastopnica: Marie Albrecht, 1 Cassler St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo.
122. Društvo sv. Jožefa, Rock Springs, Wyo. Predsednik: Math. Ferlic, 211 Sherman St.; tajnik: Jos. Gosar, box 412; zastopnik: Frank Plemel, P. O. Mesečna seja: vsako tretjo nedeljo v Slov. Domu.
123. Društvo sv. Ane, Bridgeport, Ohio. Predsednik: Marija Potnik, box 134; tajnica: Marija Hoge, R. F. D. 2 box 11½; zastopnica: Jožefa Hočevan, R. F. D. 2, box 11½. Mesečna seja: vsa to tretjo nedeljo.
124. Društvo sv. Jakoba, Gary, Ind. Predsednik: John Ropar, 1043 Jefferson St.; tajnik: Joe Bukovec, 2160 Jefferson St.; zastopnik: Marko Mrzjak,

2207 Madison St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v Cerkevni dvorani na 22 Adams St.

126. Društvo sv. Martina, Mineral, Kans. Predsednik: Martin Dolenc, box 24, Mineral, Kans.; tajnik: Peter Dolenc, box 163, W. Mineral, Kans.; zastopnik: Pet. Benda, box 328 W. Mineral, Kans. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 10 uri dop.

127. Društvo sv. Ane, Waukegan, Ill. Predsednik: Marija Turk, 1016 Lenox Ave., N. Chicago, Ill.; tajnica: Marija Bartel, 1016 Lenox Ave., N. Chicago, Ill.; zastopnica: Marija Brenc, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Mesečna seja vsako četrto nedeljo v šolskih prostorih.

128. Društvo sv. Barbare, Etna, Pa. Predsednik: Ana Novak, 37 Sycamore St.; tajnica in zastopnica: Johana Škof, 13 Ganster St. Mesečna seja: vsako zadnjo nedeljo v prostorih prednagac.

129. Društvo Marije Pomagaj, So. Omaha, Neb. Predsednik: Alojzija Polončič, 1454 So. 18. St.; tajnica: Ana Urek, 1450 So. 18. St., Omaha Neb.; zastopnica: Antonija Jakšič, 1427 N. 33. St. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v prostorih 385 So. 23. St.

130. Društvo sv. Pavla, De Kalb, Ill. Predsednik: Pavel Košir, 1409 State St.; tajnik: Math. Košir, 808 Prospect St.; zastopnik: Frank Mrjak, box 302. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 9. uri na 1409 State St.

131. Društvo Marija Rožn. Vena, Aurora, Minn. Predsednik: Math. Koblech, box 155; tajnik: John Rohlek, box 14; zastopnik: Anton Šmolich, box 303. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo.

132. Društvo sv. Roka, Frontenac, Kans. Predsednik: Frank Zrzovt; tajnik: Fr. Kerne; zastopnik: Anton Kotzman, vsi P. O. Frontenac, Kans. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v Avstrijski dvorani.

133. Društvo sv. Ime Marije, Ironwood, Mich. Predsednik: Ana Kacmarich, 314 E. Thomas St.; tajnica: Helena Marinčič, 215 So. W. St.; zastopnica: Maria Mukavetz, 207 Bondy St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v dvorani P. Mukavec.

134. Društvo sv. Ane, Indianapolis, Ind. Predsednik: Ursula Zevnik, 753 Haugh St.; tajnica: Antonia Kos, 702 Holmes Ave.; zastopnica: Frances Stergar, 768 Warman Ave. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo ob 3. uri pop. v šolskem posloppju.

135. Društvo sv. Cirila in Metoda, Gilbert, Minn. Predsednik: Leo Kukar, box 246; tajnik: Frank Koshar, box 553; zastopnik: Ant. Erchul, box 214. Mesečna seja: vsako četrto nedeljo v Ant. Intiharjevi dvorani.

136. Društvo sv. Družine, Willard, Wis. Predsednik: Josip Pekol, box 12; tajnik: Frank Perovšek, box 10; zastopnik: Ig. Česnik, box 69. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo ob 9 uri dopoldne v Cerkevni dvorani.

137. Društvo sv. Ant. Padov., Aurora, Minn. Predsednik: Jakob Šerjak, box 275; tajnik: John Lesar, box 163; zastopnik: John Kmet, box 31. Mesečna seja: vsako prvo nedeljo.

139. Društvo sv. Ane, La Salle, Ill. Predsednik: Johana Bruder, 154 — 3rd St.; tajnica: Johana Stuek, 1043 — 3rd St.; zastopnica: Maria Pražen, 1121 — 3. St. Mesečna seja: vsako drugo nedeljo v šolski dvorani.

140. Društvo sv. Rozalije, Springfield, Ill. Predsednik: Johana Buřar, 1009 So. 15. St.; tajnica: Aloisia Kučnik, 1201 So. 19. St.; zastopnica: Roza Kulovic, 1916 E. Stuart St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v slovenski šoli.

142. Društvo sv. Jurja, Lansford, Pa. Predsednik: Ignac Slakoper, 6 W. Ridge St., Lansford, Pa.; tajnik: Stephen Slakoper, box 247, Coaldale, Pa.; zastopnik: John Kupres, 210 West Water St., Lansford, Pa. Mesečna seja vsako drugo nedeljo v Lansford, Pa.

143. Društvo sv. Jan. Krstn., Joliet, Ill. Predsednik: Joseph M. Grill, 1208 N. Broadway St.; tajnik: Steve G. Vertin, 1004 N. Chicago St.; zastopnik: Joseph J. Plese, 911 N. Scott St. Mesečna seja vsako tretjo nedeljo v šolski dvorani sv. Jožefa.

144. Društvo sv. Cirila in Metoda, Sheboygan, Wis. Predsednik: Joseph Metelko, 1002 So. 13th St.; tajnik: Frank Mikolič, 1414 Geale Ave.; zastopnik: Martin Zagore, 1010 Wise Ave. Mesečna seja vsako prvo nedeljo v Cerkevni dvorani.

145. Društvo sv. Valentina, Beaver Falls, Pa. Predsednik: Karl Lovše, 1917 — 8th Ave.; tajnik: Ignac Krklec, 1832 — 3rd Ave.; zastopnik: Frank Brozich, 1527 — 2nd Ave. Mesečna seja vsako drugo nedeljo popoldne od drugi uri.

146. Društvo sv. Jožefa, Cleveland, Ohio. Predsednik: John Lekan, 3514 E. 80. St.; tajnik: Math. Zakrajč